Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ № 91—92 (7. 480-481) 1991 йил 16 май, пайшанба

Нархи 12 тийин.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Бугун Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамиятининг XIX съезди иш бошлади.

⊙ Кеча «Баҳор» концерт томошахонасида Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Мирмуҳсин туғилган куннинг 70 йиллиги ва ижодий фаолиятининг 50 йиллиги муносабати билан тантанали кеча бўлиб ўтди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Кеча М. С. Горбачев раислигида СССР Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда Иттифоқ ҳукумати ва суверен республикалар ҳукуматларининг биргаликдаги ҳаракатлари дастури муҳокама этилди.

⊙ Хитой Компартияси Марказий комитетининг Бош котиби Цзян Цзэмнинг СССРга расмий сафари бошланди.

⊙ Кеча Москвада пойтахт шаҳарлар ассоциациясини таъсис этиш тўғрисида битим имзоланди. Унинг таркибига 15 республика пойтахти кирди.

⊙ Сочи шаҳар Кенгашининг сессиясида ушбу шаҳарнинг 1998 йилги қишки Олимпиада ўйинларини ўтказиш юзасидан илтимосидан воз кечишга қарор қилинди. СССР Олимпия комитети ижроия комитети ҳам бу қарорга қўшилишга мажбур бўлди.

⊙ Грузия Олий Кенгаши Цхинвали ҳудудида бир ой муддатга фавқулодда ҳолат жорий этди.

ХОРИЖДА

⊙ Франция Бош вазири Мишель Рокар истеъфога чиқди. Унинг ўрнини Эдит Крессон эгаллади. У Франция тарихида Бош вазир бўлган биринчи аёлдир.

⊙ Эртадан бошлаб Монголия пойтахтининг аҳолиси ҳам гўштни карточкалар бўйича ола бошлайди. Бу ерда ҳар бир кишига кунига 90 граммга яқин гўшт сотиш меъёри белгиланган.

Бугунги кун нафаси ТО

Уй-жой қурилиши ва тақсимоти «Оқшом» назоратида

НИЯТИГА ЕТГАНЛАР

ЮҚОРИДАГИ суратда тасвирланган муҳташам бинога бугун бахтиёр оилалар кўчиб киришяпти. 81 хонадонга мўлжалланган ушбу кошона Юнусобод даҳасининг 3-мавзеида қад кўтарди. Уни 3-уйсозлик комбинатининг Ўрмон Зокиров бошлиқ азаматлари бунёд этишди. Гарчи бино ҳовлиси ҳали тўла тозалаб улгурилмаган бўлсада, кўч-кўронини машиналарга ортиб келаётган оилаларнинг кети узилмайди. Биз улар билан қизғин суҳбат қурдик.

Николай Криворучко, Тошкент чинни заводи ишчиси. Унинг оиласи бинонинг олтинчи қаватидаги 12-хонадонга жойлашибди.

— Ўн беш йилдан бери навбатда турардим, — дейди у. — Мана ниҳоят ниятимга етдим.

Унинг сўзларини тинглаб беихтиёр ўйланиб қолдик. Ўн беш йил навбат кутиш. Бу кўпми ёки каммиʔ Кўп, албатта. Демак, шунча йил оила ўзга хонадонларда ижарага яшаган. Жўжабирдек жон учун рўзғор сарф-харажатларидан орттириб ижарага пул тўлашнинг ўзи бўладими? Бундай савдо биргина Криворучколар оиласида бўлса кошки эдия, минг афсуски, шаҳримизда йиллаб уй олиш навбатида турган оилалар жуда кўп. Қурилишлардаги сусткашлик жабрини мана шулар тортишяпти.

Яна бир суҳбатдошимиз Баҳодир Собиров бўлди. У Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳайдовчилик қилади. Афғонистон урушида қатнашгани учун Баҳодирга имтиёзли уй берилибди.

— Оиламиз билан 74-хонадонга жойлашдик. Хоналардаги қулайликлардан кўнглимиз тўлди. Бизга шундай уйни қуриб берган қурувчиларга ҳар қанча раҳмат айтсак оз, — дейди у ўз миннатдорчилигини баён этиб.

Меҳнат кексаси Собир ота Ҳошимов суҳбатимизга қўшилди.

— Биздек фахрийларга сахийлик кўрсатаётган ҳукуматимиз раҳбарлари барака топишсин, — дейди отахон тўлқинланиб. — Кампирим билан чордевори нураб кетган уйда турардик. Қўшниларнинг маслаҳати билан Киров райижроқўмига бориб арзимни айтсам у ердагилар «Сиздек кексаларга биринчи навбатда уй берамиз» деб қолишди. Барака топгурлар сўзларининг устидан чиқишди. Мана шу уйнинг биринчи қаватидан бизга икки хонали уй тегди.

Шу яқин атрофда юрган ишбоши Муҳаммад Иноғомовни суҳбатга тортдик.

— Бу бино пешайвонлари ойнаванд қилиб қурилган. Қурувчиларимиз айни дамларда мана шу бино билан ёнма-ён яна битта худди шундай уйнинг пойдеворини бунёд этишаяпти, — дейди у бизга тушунтириб.

Бир пиёла чойга таклиф этган оилалар истаги билан ичкарига кирдик. Хоналар турли катталикда. Улар бир хонадан тортиб беш хонагача. Пол ва деворлари ярқираб турган уйга кирдик. Бу ерда ҳамма нарса муҳайё эди. Ошхона, ювиниш хонаси жой-жойида, тартибли қилиб қурилган. Ушбу хонада истиқомат қилаётган Садир Турғуновлар оиласи билан анчагача суҳбатлашиб ўтирдик.

Кечки пайт ҳовли янада гавжумлашди. Келганлардан бири янги уйда ҳовли тўйини нишонларди. Бир-бирига меҳрибон ва иноқ қўшнилар давраны тўлдириб ўтиришарди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

● **СУРАТЛАРДА: бинонинг умумий кўриниши; пастда янги уйга кўчиб кираётган қўшнилардан бири.**

Холмат Мирзакаримов суратлари.

● «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси шаҳримиздаги энг катта корхоналардан ҳисобланади. Бирлашмада 4,5 мингга яқин ишчи ва хизматчи меҳнат қилади. Ҳозирги пайтда корхонада ишлаб чиқарилаётган эркаклар костюм-шимлари ва бошқа маҳсулотлар ўзининг сифатлилиги билан республикамизда шуҳрат қозонган.

Лекин шу ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий шароитлари қай аҳволда? Корхонада уй-жой олиш учун навбатда турган кишиларнинг ҳаммаси уй-жой билан таъминланганми? Биз яқинда бирлашмада бўлиб бу соҳада қандай ишлар амалга оширилаётгани билан танишиб қайтдик.

Рақамларга назар ташлайдиган бўлсак, ўтган йили 78 киши уй олиш ёки уй-жой шароитини яхшилаш учун навбатда турган. Йил давомида шулардан 14 таси уй билан таъминланган. Ҳозир бу томорқаларда уй-жой қурилиши олиб борилмоқда. Шу йил апрель ойида эса навбатда турганларнинг яна 5 тасига томорқа ерлари ажратилди. Бирлашма томорқа эгаларига айни пайтда қурилиш материаллари билан қисман ёрдам беришга ҳаракат қилмоқда. Бироқ бу билан ўтган йилги уй-жой олиш учун навбатда турганлар сони қисқаргани йўқ. Улар 13 тага камайди, холос. Яъни, бу йилги навбатдагилар сони 65 та кишини ташкил этади.

Хўш, бирлашма ишчи ва хизматчиларини уй-жой билан таъминлаш учун ҳозирда корхона маъмурияти қандай ишларни амалга оширмоқда?

НАВБАТ КУТАЁТГАНЛАР

— Биз бу муаммони ҳал этиш учун хўжалик ҳисоби билан уй қуришни давом эттиряпмиз, — дейди бирлашма касаба уюшмасининг раиси Қумри Маҳмудова. — Яқинда шу усул билан корхонамиз ёнида 35 хонадонли уйни фойдаланишга топширмоқчимиз. Ўйлайманки, бу уй битиши билан навбатда турганлар анча қисқаради. Турар жой биносида ҳозир қурилиш ишларини Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли «Ташпромстрой» трестининг бинокорлари олиб боришмоқда.

Бундан ташқари, пойтахтнинг Шаҳристон кўчасидан бизга хўжалик йўли билан уй қуриш учун жой ажратилган. Лекин қурилиш материаллари ҳамда техниканинг йўқлиги туфайли ҳозирча бу ерда бинокорлик ишларини олиб боролмаяпмиз.

— Менинг оиламга бирлашма томонидан ўтган йили октябрь ойида тўрт хонали уй ажратилган эди, — деб суҳбатга қўшилди корхона ишчиси С. Кузнецова. — Бироқ бу уйдан ҳанузгача хабар йўқ. Мен Киров район ижроия қўмитасининг уй-жой билан шуғулланадиган бўлимига қатнайвериб чарчадим. У ердагилар ҳамон ваъдабозлик қилиб келишяпти. Ахир уй аниқ бўлмаса район ижроия қўмитасидагилар нима учун корхонага уни ажратади? Шунга тушунмай турибман.

Бирлашмада бир неча ойдан бери ўзига ажратилган уйни ололмай юрган фақат мен эмас. Масалан, корхонамиз ишчи ва хизматчиларидан Р. Мирзаев, Ф. Тўлаганова, Ф. Ҳакимова ва бошқалар ҳам ўтган йилнинг октябрь ойидан бери уй ололмасдан сарсон. Булардан баъзи бирларига ҳатто 4 хонали уйнинг ўрнига 3 хоналисини ҳам таклиф қилиб кўришган. Ахир биз қачонгача қонуний уйларимизга эга бўлолмай юрамиз.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, корхонада бу борада ошкоралик етмагандек туюлади. Уй-жой олиш навбатида турганлар рўйхати 2—3 нусхада кўчирилган, холос. Цех ва бўлимларда бу рўйхатлар осиб қўйилмаган.

Ҳа, «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ишчи ва хизматчиларни уй-жой билан таъминлаш борасида кейинги вақтларда анча ишлар қилинган бўлсада бу хусусда муаммолар ҳам йўқ эмас. Шулардан бири хўжалик ҳисобидаги турар жой қуриш масаласидир. Бирлашмада қурилиш материаллари ва техниканинг йўқлиги туфайли ўз ихтиёрига ажратилган тайёр ерга ҳам уй қуриб ололмаётир.

Иккинчи муаммо ишчи ва хизматчиларга ажратилган уй-жойларни ўз вақтида берилмаслигидир. Райижроқўмдагилар кўпинча бирлашмага уй ажратишга ваъда беришадию, лекин уни бажаришмайди. Ахир корхона уй-жой олиш учун ҳар йили 200 минг сўм атрофида маблағ ўтказмоқда. Ҳеч бўлмаса шу пулга хонадон ажратса бўлади-ку, ахир. Юқоридаги номлари зикр этилган ишчилар қачонгача ўзларининг қонуний уйларини ололмасдан сарсон бўлишади.

Ўйлаймизки, Киров район ижроия қўмитасининг уй-жой билан шуғулланувчи бўлими ходимлари корхонага ажратилган уй-жойларнинг калитини ўз вақтида эгаларига топширадилар.

Ғулом ЮСУПОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

О. С. ШЕНИН ТОШКЕНТДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг котиби О. С. Шенин 15 май куни Ўзбекистон пойтахтига келди.

Аэропортда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, жумҳурият Президенти И. А. Каримов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби А. С. Ефимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ў. Қ. ИСМОИЛОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ — ЕНГИЛ САНОАТ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ УЮШМАСИ БОШҚАРУВИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Ўктам Қўчқорович Исмоилов Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари — енгил саноат моллари ишлаб чиқариш Ўзбекистон Давлат уюшмаси бошқарувининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.

1991 йил 15 май.

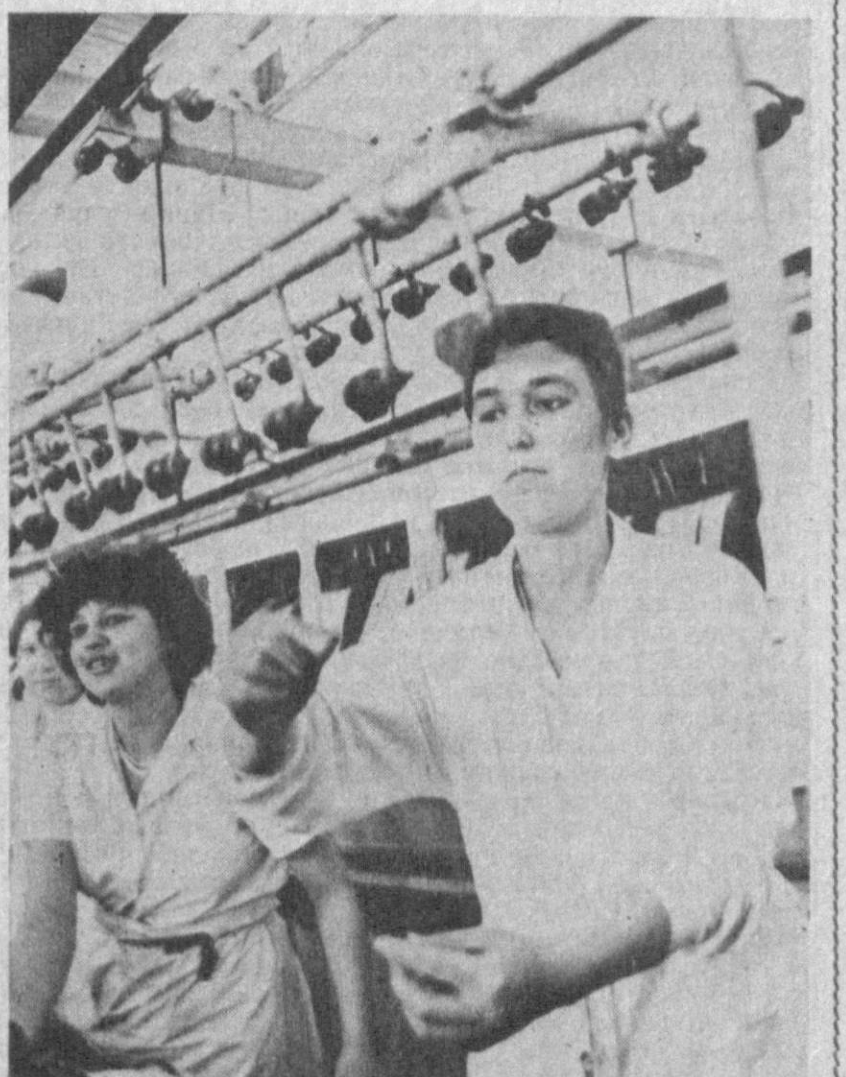

Кабира Шерматова Тошкент пиллакашлик фабрикасида 1983 йилдан бери меҳнат қилиб келмоқда. У шу йиллар мобайнида ўзига топширилган режаларни ортиғи билан бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

СУРАТДА: Кабира Шерматова.

Тўлқин Каримов сурати.

Келажагимиз—мактабда

«МАДАНИЙ МЕРОСГА— ИХЛОС» МАРКАЗИ

● Кеча 15 май куни Октябрь районидаги 254-ўрта мактабда ташкил этилган «Маданий меросга — ихлос» маркази ўз фаолиятини бошлади. Бу тажриба тариқасида ташкил этилган марказ ишида етук олимлар, таниқли ижодкорлар ва кўп йиллик тажрибага эга бўлган муаллимлар қатнашдилар. У барчада жуда яхши таассурот қолдирди. Йиғилганлар унинг фаолиятини кенг ёйиш зарурлигини таъкидладилар.

Шу муносабат билан биз Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Қаюмович Йўлдошевга бир неча саволлар билан мурожаат қилдик.

— Ҳамидулла Қаюмович, «Маданий меросга—ихлос» марказининг асосий вазифалари нималардан иборатлиги хусусида қисқача гапириб берсангиз.

— «Маданий меросга — ихлос» марказининг ташкил этилиши жуда катта аҳамиятга эга. Марказнинг мақсад ва вазифалари ўрта умумтаълим мактаблари ўқувчиларида ўзбек халқининг ўтмишига, маданий тарихига, миллий анъаналари, адабиёт ва санъатига ихлос, меҳр-муҳаббат, фахр ва ғурур ҳис-туйғуларини шакллантиришдан иборатдир. Иккинчидан, аждодларимиз қолдирган бой маданий меросни излаш, борларини асраш, уларни чуқур ўрганиш ва эъзозлаш туйғуларини ёшларда камол топтириш бўлса, учинчидан, ўқувчиларни юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни сингдириб тарбиялашдир. Энг асосийси, шу йўл билан олдимизга қўйилган таълимий тадбирларни амалга ошириш орқали ўрта умумтаълим мактабларидаги ишларни юқори босқичга кўтаришдир.

— Марказ иш фаолияти тартиби қандай?

— У ўз фаолиятини Низомда кўрсатилган ва белгиланган тартибда, шунингдек унга илова қилинган режа асосида амалга оширади. Ҳар бир машғулот аниқ режа, пухта тайёргарликдан сўнг ҳар ҳафтада бир марта, белгиланган манзилгоҳ ва муддатда, синфдан ташқари машғулот тарзида, яхши ўйлаб тузилган сценарий асосида ўтказиш тавсия этилади. Кеча марказ ўзининг дастлабки машғулотини ўтказди. Унга ўзбек адабиётининг таниқли намоёндалари таклиф этилди.

— Бундан асосий мақсад нима?

— Биз, муаллимлар доимо изланишда бўлишимиз даркор. Шу мақсадда яна бир ишга қўл урдик. Бундан асосий мақсад, ёшларни миллий маданиятимиз ва удумларимиз руҳида тарбиялаш, иккинчидан, ўқувчиларни миллий маданиятимиз тарихи ва анъаналаримиз билан таништириш ва ниҳоят энг муҳими, уларни ўзбек адабиёти ва тарихи бўйича билимларини ошириш, ўзбек тилида ёзма ва оғзаки нутқларини шакллантиришдан иборатдир.

Ўқувчиларнинг маданий меросга бўлган қизиқишларига, ўрганишларига кенг имкониятлар яратилади. Марказда ўтказиладиган тадбирларга таниқли шарқшунос, тилшунос, адабиётшунос, тарихчи ва файласуф олимлар, фан ва маданият арбоблари жалб қилинади, уларнинг долзарб мавзулардаги маърузалари уюштирилади. Ундан ташқари, Шарқнинг машҳур мутафаккир ва маърифатпарварлари (Беруний, Ибн Сино, Хоразмий, М. Қошғарий, Юсуф Хос Ҳожиб, Ал-Фаробий, Жомий, Навоий, Фузулий, Саъдий, Улуғбек, Бобур, Огаҳий, Муқимий, Фурқат, Аваз Ўтар ўғли, Абдулла Авлоний, Ҳамза, Абдулла Қодирий ва ҳоказо) ҳаёти ва ижоди, авлодларга қолдирилган бой мероси юзасидан қизиқарли суҳбатлар, маъруза ва мунозаралар ташкил этилди. Халқ оғзаки ижоди намуналарини тўплаш, ўлкани ўрганиш бўйича фольклор ва этнографик экскурсиялар, мисгарлик, зардўзлик каби халқ амалий санъати бўйича тўгараклар ташкил қилиш кўзда тутилган. «Наврўз», «Санъат байрами», «Ҳосил байрами» каби анъанавий шодиёналарда ҳам маданий марказ иштирокчилари фаоллик кўрсатадилар. Яна шуни ҳам айтиш керакки, марказнинг маданий тадбирларига Ҳамза, А. Ҳидоятов, Муқимий, Й. Охунбобоев номидаги театрлар, «Шодлик», «Лазги», Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси қошидаги мақомчилар ва дуторчи қизлар дасталари, республикамизнинг таниқли санъаткорлари жалб қилинади.

— Келгусида бундай марказларни кўпайтириш кўзда тутилганми?

— Бундай марказ ҳозир Октябрь районидаги 254-мактабда тажриба тариқасида иш фаолиятини бошлаган бўлса, кейинчалик бошқа ўзбек ва рус тилида ўқитиладиган мактабларда жорий этилади. Бу хайрли ишни барча вилоятларда ҳам ташкил этиш кўзда тутилган.

Суҳбатни Нодира АБДИРИМОВА ёзиб олди.

КОРХОНА ҚОШИДА

ЎЗБЕКИСТОН ёғочсозлик саноатига қарашли қуёшдан муҳофаза ускуналари заводи жамоаси кенг истеъмол буюмлари тайёрлашга алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Бу ерда ванна жиҳозлари, ошхона қурилмалари ва 6 хил ўйинчоқлар тайёрланмоқда.

Бугунги кунда мазкур кенг истеъмол буюмлари цехи ихчам корхона сифатида фаолият кўрсата бошлади.

Ҳозиргача 25 ишчини ўз сафига олган бу кичик корхона маҳсулот турларини оширишга, уларнинг сифатига алоҳида аҳамият бермоқда.

Дилмурод ОБЛАЕВ.

• Миш-мишлар ва ҳақиқат

ТИНЧЛАНИНГ, ПУЛ АЛМАШТИРИЛМАЙДИ!

Ташвишли давримизда «миш-мишлар қанчалик беҳуда бўлса, унга шунчалик кўпроқ ишонишади» деган эски ҳақиқат яна тасдиқланмоқда. Ўзбекистоннинг бир қанча вилоятларида, ҳатто Тошкентнинг ўзида ҳам шов-шув авжига чиқмоқда, уни фақат эллик ва юз сўмлик пулларни алмаштириш вақтидаги шов-шувга қиёслаш мумкин. Бу гал «хабардор кишилар» пул алмаштирилишини хабар қилдилар. Бу иш... 16 майда бўлар эмиш.

Шугина эмас, бухоролик мухбиримизнинг хабар қилишича, у ерда одамлар кўп сонли соқчилар янги пул солинган контейнерлар жойланган махсус вагонни шаҳарга олиб келишганига қаттиқ ишонишяпти. Ҳақиқатан ҳам шундаймиʔ Бу саволга Ўзбекистон ССР Давлат банки бошқарувининг раиси Э. Боқибоевдан жавоб беришни илтимос қилдик.

— Буларнинг ҳаммаси асоссиз миш-мишлардир, — дейди Эркин Жўраевич дадиллик билан. — Ҳақиқатан ҳам сўнгги кунларда Қорақалпоғистонда, Хоразм, Бухоро, Наманган ва Тошкент вилоятларида, айниқса Тошкент шаҳрида айрим кишилар 25, 10 ва 5 сўмлик пулларни алмаштириш бошланади, деган миш-мишларни тарқатмоқдалар. Яқинда алмаштирилган 50 ва 100 сўмлик пуллар ҳам ислоҳ қилинар эмиш. Бундай миш-мишлар жамғарма банкларида одамларнинг навбатда туришига сабаб бўлди.

Кези келганидан фойдаланиб, шуни расмий равишда айтаманки, пул алмаштирилмайди, миш-мишларга ишонманг. Ўз жамғармангизни сиз жамғарма банкларига қўймоқчи бўлсангиз, марҳамат, банкнинг исталган бўлимига мурожаат қилишингиз мумкин. Уларнинг ҳаммаси заёмлар ва сертификатлар билан таъминланган. Уларни хоҳлаганингизча сотиб олишингиз мумкин.

Л. ЛЕВИН,
(ЎзТАГ мухбири).

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Йигирма биринчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг олтинчи сессиясини ўтказиш 1991 йил июнь ойига кўчирилади.

Сессия куни ва уни ўтказиш жойи қўшимча эълон қилинади.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раёсати.

Янгилик! Хабарингиз борми?

БИЗ КЎП НАРСАГА ҚОДИРМИЗ

Тошкентда шаҳар хотин-қизлар комитети ташкил этилди. Ушбу комитет раисаси С. С. Азизова мухбиримизнинг саволларига жавоб беради.

— Саноат Собировна! Хотин-қизлар комитети илгаридан мавжуд бўлган шаҳар хотин-қизлар кенгаши ўрнига тузилди. Бу нима: номларнинг ўзгаришими ёки ушбу хотин-қиз ташкилотлари фаолиятидаги туб янгиликми?

— Очиғини айтадиган бўлсак, шаҳар хотин-қизлар комитетининг мақоми тўла-тўкис ишлаб чиқилмаган. У бундан икки ой муқаддам тузилди. Шу сабабли кўпгина ташкилий масалалар энди ҳал этилмоқда. Хотин-қизлар кенгаши жамоат ташкилоти сифатида фаолият кўрсатиб келди. Комитет ҳам ўз ишини жамоат ташкилоти сифатида ташкил этади. Аммо бу ҳозирча. Кейинчалик эса биз қатор ташкилий масалаларни ҳал этиб, юридик шахс мақомини олиб, хотин-қизлар манфаатларини давлат ташкилоти сифатида ҳимоя қиламиз. Бугунги кунда эса биз ўзимизни тўлқинлантираётган кўпгина муаммоларни халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши сессияси кун тартибига қўймоқчимиз. Бу билан ушбу муаммоларга жамоатчилик эътиборини жалб этмоқчимиз.

— Бу қандай муаммолар?

— Масалан, хотин-қизларни бозор иқтисодиётига ўтиш даврида иш билан таъминлаш. Сир эмаски, кўпгина корхоналарда аёлларга, айниқса кўп болали оналарга ортиқча ташвиш сифатида муносабатда бўладилар, биринчи навбатда уларни ишдан бўшатишга ҳаракат қилишади. Бундай шароитда аёл нима қилсин? Улар учун ҳозир уйда бекор ўтирадиган давр эмас. Аёл ҳам оила бюджетига баҳоли қудрат ҳисса қўшиши керак. Шунинг учун биз комитетимиз ҳузурида шаҳарда кичик корхоналар ташкил этиш билан шуғулланадиган комиссия туздик. Бу корхоналарда опа-сингилларимиз учун қулай бўладиган иш тартиби ўрнатилади. Лекин бу масалада биз шаҳар маъмурларининг ёрдамига муҳтожмиз.

Иккинчи муаммо — олий ўқув юртлари, техникумлар, билим юртларида таълим олаётган қизлар ва ёш оналарни ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этиш. Бунинг учун биз аввал алоҳида сўроқнома асосида социологик тадқиқот ўтказамиз. Кейин социологлар тавсиясига таяниб, бу муаммоларни ҳал қилишга киришамиз. Менинг ўзим олий ўқув юртида дарс бераман. Шу сабабли ёш она бўлган студентлар қандай қийинчиликларга дуч келишларига тўғри келишларини яхши биламан. Амалда улар тўғрисида ҳеч ким ғамхўрлик қилмайди. Шунинг учун уларнинг кўпчилиги ҳам моддий тарафдан, ҳам турмуш шароитидан, ҳам боғча ва ясилиларга навбат катталигидан ўқишни ташлашга мажбур бўладилар. Улар бизнинг ёрдамимизсиз, жойлардаги хотин-қизлар кенгашларининг ёрдамисиз ўз муаммоларини ҳал эта олмайдилар.

Аёллар учун улар фарзанд кўрганлиги муносабати билан узоқ муддатли отпускаларидан сўнг малака ошириш бўйича курслар ташкил этишни ҳам режалаб қўйганмиз.

— Комитет жамоатчилик асосида фаолият кўрсатар экан, демак Саноат Собировна, Сиз учун ҳам бу қўшимча жамоатчилик иши эканда?

— Ҳа. Асосий ишни жамоатчилик иши билан қўшиб олиб бориш осон эмас. Мен Тошкент тиббиёт педиатрия олий илмгоҳида кафедра мудириман. Шаҳар хотин-қизлар комитети раисаси этиб сайлагунларига қадар Киров район хотин-қизлар кенгашининг раисаси эдим. Жумҳуриятимиз, мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаёти билан хабардор бўлишга ҳаракат қилиб келдим. Аёлларимизнинг ижтимоий фаолликларини ошириш, уларнинг айтайлик, сиёсатга, жамоатчилик ишларига қизиқишларини кучайтириш кераклигига ишончим комил. Мен шаҳримизда хотин-қизларнинг қизиқишлари бўйича бирлаштирадиган уюшмалар, масалан, шоиралар уюшмаси, иқтисодчилар уюшмаси, иш юритувчилар уюшмаси ва ҳоказолар бўлишини орзу қиламан. Маҳаллий ва олий Кенгашларимизда ҳам ҳозирча хотин-қиз депутатлар жуда кам. Ҳолбуки, улар депутатликка номзодлар ўртасида кўпчиликни ташкил этарди. Афтидан, ҳамма номзод хотин-қизлар ҳам эркаклар билан рақобат қилишолмади чоғи. Бу ҳақда ўйлаб кўриш фойдадан ҳоли эмас. Умуман олганда эса хотин-қизларимиз кўп нарсага қодирлар. Айтайлик, тошкентлик аёллар ўртасида раҳбарлар, турли соҳанинг юқори малакали мутахассислари талайгина. Шу билан бирга, ҳали истеъдодлари «ярқ» этмаган опа-сингилларимиз ҳам кам эмас. Худди ана шу хотин-қизларга кўмаклашишимиз, уларда ўз кучларига ишонч туғдиришимиз зарур. Бу ҳам комитетимизнинг муҳим вазифаларидан биридир.

Суҳбатдош Ёқут САЪДИЕВА.

ЧИҚИНДИЛАРДАН ТАНҚИС МОЛ

Тошкент Давлат дорилфунуни ҳузуридаги «Тегирмон» илмий ишлаб чиқариш кичик корхонасининг мутахассислари илгари қайта ишланмасдан ташлаб юбориладиган полимер чиқиндилардан фойдаланишнинг қизиқарли ечимини таклиф қилдилар. ЮСМ (юқори модулли синтетик материаллар) тормоз колодкаларининг ишқаланувчи қисмини тайёрлашга жуда мос келади. Унинг афзалликлари равшан — қимматбаҳо асбестдан фойдаланишнинг кераги бўлмай қолади, автомобиль тормоз системасининг пишиқлиги бир неча баравар ошади. «Ташэкс» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрлана бошланган махсус қурилма ёрдамида зарур хом ашёни олиш мумкин.

Москвадаги Ленин комсомоли номли автомобиль заводининг мутахассислари ТошДД олимлар жамоасининг таклифи билан қизиқиб қолдилар. Автомобилчиларнинг ҳисоб-китобларига кўра янгиликни ишлаб чиқаришга жорий этиш йилига тахминан 40 миллион сўмни тежаш имконини беради.

(ЎзТАГ).

БОЛАКАЙЛАРГА СОВҒА

ЎЗБЕКИСТОН қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида машинасозлар фарзандларига ҳам катта ғамхўрликлар кўрсатилмоқда. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида бунёд этилган сув ҳавзаси болакайларга яхши совға бўлди.

Усти ёпиқ бу ҳовуз асосан корхона болалар боғчаси тарбияланувчилари ихтиёрига бериб қўйилди. Бу ерда кичкинтойларга сузишни ҳам ўргатишмоқда.

Бундан ташқари жисмоний тарбия машқларини олиб боришга мослаштирилган спорт зали ишга тушди. Унда спорт турлари бўйича турли хил мусобақалар ўтказиш мумкин.

Саодат ОДИЛОВА.

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги

ТОШКЕНТ — «ТИНЧЛИК ЭЛЧИСИ»

КЕЙИНГИ пайтларда оммавий ахборот воситаларида тез-тез «Биродарлашган шаҳарлар», «Тошкент — Сиэтл», «Тошкент — Тунис», «Тошкент — Триполи» каби сўзларни учратамиз. Айниқса, сўнгги вақтларда «Тошкент — Кортрейк» сўзи тез-тез қулоққа чалинадиган бўлиб қолди. Унинг сабаби, пойтахтимиз Тошкент шаҳри дунёдаги тўққиз шаҳар билан биродарлик ришталарини боғлаганлигидир. Умуман олганда, пойтахтимиз бутун дунё биродарлашган шаҳарлар федерациясига аъзо бўлганлигига мана 30 йил бўлди. Ана шу йиллар мобайнида у хоҳ капиталистик мамлакатлардан бўлсин, хоҳ социалистик мамлакатлардан бўлсин, хоҳ ривожланаётган мамлакатлардан бўлсин бир қатор шаҳарлар билан дўстона алоқаларни боғлаб, уни янада ривожлантириб келмоқда. Агар 1990 йили Тошкент шаҳар Кенгаши ташқи алоқалар бўлими томонидан дунёнинг 17 мамлакатидан 38 делегация таркибидаги 528 хорижлик меҳмонларни қабул қилинганлигини айтиб ўтсак, бу шаҳримизга, қолаверса жумҳуриятимизга чет эллик фуқароларнинг, ишбилармон доираларнинг қизиқишлари тобора ортиб бораётганлигини кўрсатади. Сайёрамизнинг турли шаҳарларидаги кўплаб корхоналар ва фирмалар Тошкент шаҳри билан соғлиқни сақлаш, халқ таълими, маданий алоқалар бўйича шаҳар хўжалигини ривожлантириш ва бошқа масалаларда ҳамкорлик қилиш ниятларини билдирдилар. Ўтган йили ана шунга ўхшаш масалалар бўйича Тошкент шаҳар ижроия комитетига 300 та хат тушган бўлса, бунга жавобан Иттифоқимизнинг ва чет эллардаги турли ташкилотларга ва фирмаларга 500 дан ортиқ жавоб мактуби юборилди. Бу алоқалар шундай қуруқ бўлиб қолмасдан, балки маълум даражада маблағ, кўплаб имкониятлар ҳам яратмоқда. Масалан, шаҳар ижроия комитети муваффақиятли фаолияти учун 96 мингдан ортиқ Америка долларини тўплашга муваффақ бўлди. Албатта бу маблағ ўз-ўзидан шаҳар олдида турган муаммоларни ҳал қилишга ишлатилади.

Биродарлашган шаҳарлар ўртасидаги алоқаларда Тошкент — Сиэтл шаҳарлари ўртасидаги алоқаларни алоҳида таъкидлаб ўтишни лозим топдик. Чунки бу ҳар икки шаҳар узоқ йиллардан бери алоқалар ўрнатиш билан бирга ўрталаридаги қардошлик ришталари Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги биродарлашган бошқа шаҳарлар олиб бораётган алоқаларга нисбатан бир мунча юқори даражада ривожланган бўлиб, қолганлар учун намуна бўладиган ишларни олиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам 1989 йили Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари биродарлашган шаҳарлар биринчи учрашувининг асосий қисми Тошкент шаҳрида ўтказилган эди.

Тошкент ва Покистон пойтахти Карочи ўртасида бир-бирини қўллаб-қувватлаш мақсадида дўстона алоқаларни ривожлантириш ҳақидаги меморандум 20 йиллик танаффусдан сўнг имзоланди. Бу албатта давлатимизнинг тинчликсевар сиёсати натижасида амалга оширилган ишдир.

Европанинг юрагида жойлашган Бельгиянинг Кортрейк шаҳри билан пойтахтимиз ўртасида биродарлик алоқалари жуда кенг кўламда олиб борилиши кутилмоқда. Ҳар иккала шаҳар раҳбарлари, ишбилармон кишилари ўртасида бўлиб ўтган суҳбатдан сўнг ана шундай фикрга келинди.

Бу ҳақда Кортрейк шаҳар муниципалитети бош котиби Эрек Сут шундай дейди:

— Бизда, Бельгияда Совет Иттифоқига, айниқса Ўрта Осиё жумҳуриятлари шаҳарларига қизиқиш катта. Тошкент билан биродарлашишимизнинг яна бир сабаби, бу ерда тўқимачилик ишлари кенг ривожланган. Кортрейк шаҳри эса Бельгияда тўқимачилик саноати маркази ҳисобланади. Бу соҳада ҳар икки томон эришган ютуқларни, тажрибаларини ўртоқлашиб, юзага келган муаммоларини биргаликда ҳал қилишлари мумкин. Бу ҳамкорликнинг яна бир томони борки, биз бир вақтнинг ўзида учта шаҳар биродарлашганмиз. Бу уч томонлама меморандум ўтган йилги мамлакатимизда ўтказилган «Шарқ — Ғарб» тижорат кунларида имзоланган эди. Шартномага Америка Қўшма Штатларининг Гринвил, Совет Иттифоқининг Тошкент ва Бельгиянинг Кортрейк шаҳар мэрлари имзо чекканлар. Биз ҳар икки йилда бир марта биродарлашган ана шу учта шаҳар ўртасида учрашувлар ўтказиб туришга келишиб олганмиз.

«Ўзбекистон — Бельгия» дўстлик жамиятининг ташкил этилиши бизнинг биродарлигимизга ҳамоҳанг бўлди, деб ўйлайман. Бу биродарлик туфайли Ўзбекистон ва Бельгия ўртасидаги турли соҳалар бўйича алоқалар янада ривож топади. Биз келажакда маданий, иқтисодий ва дўстона алоқаларни иложи борича кенг йўлга қўйиб, тўғридан тўғри талабаларни, спортчиларни алмашиш ниятидамиз, ундан ташқари ҳар икки шаҳарда яшашга оилалар билан ҳам борди-келдиларни йўлга қўйишни мўлжаллаб қўйибмиз. Ўйлаймизки, бундай алоқалардан фақатгина фойда бўлади.

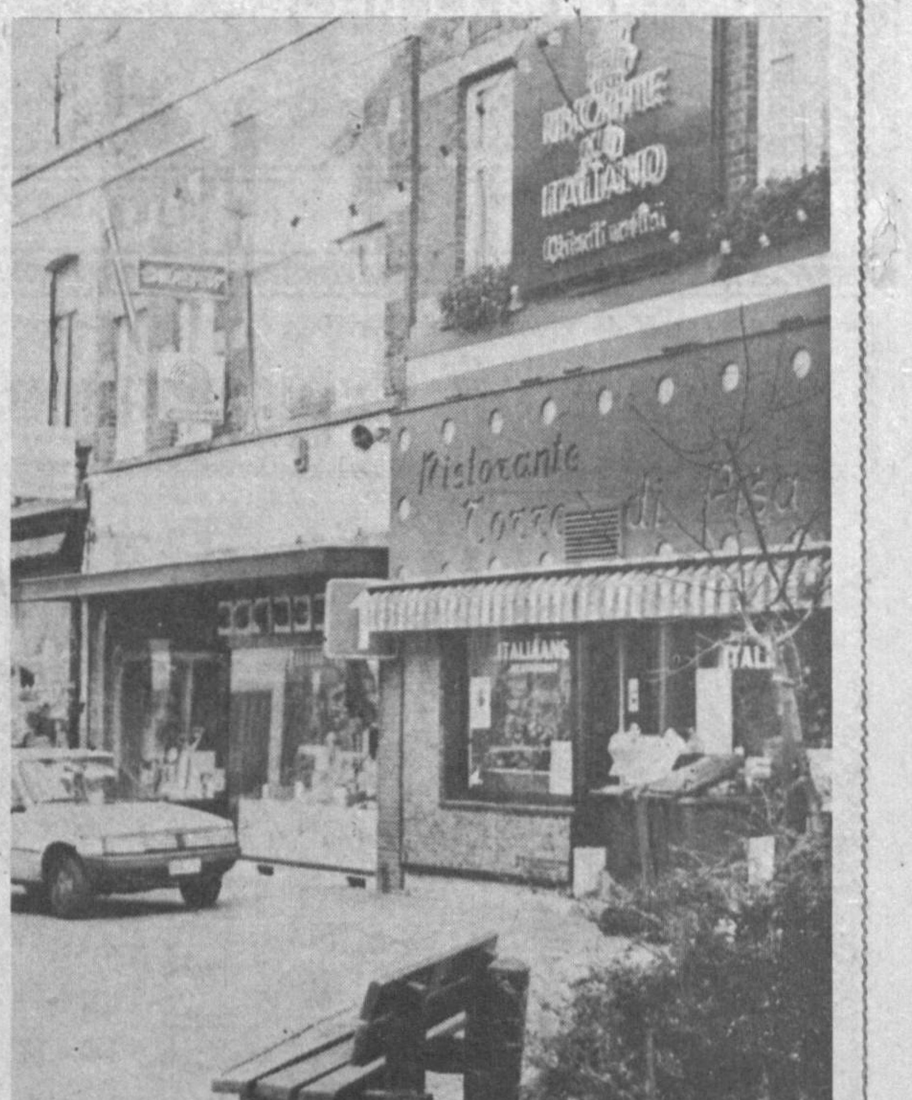

Биродарлашган шаҳарлар ўртасида фаол иш олиб борганлиги учун Тошкент шаҳрига Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош котиби Хавьер Перес де Куэльяр имзо чеккан тинчлик ишини сақлашдаги хизматлари учун халқаро диплом билан Совет Иттифоқидаги саккизта биродарлашган шаҳар қаторида «Тинчлик элчиси» унвони берилди. Бу албатта Тошкент шаҳрининг дунё халқлари ўртасида ўзаро бир-бирига ёрдам беришни, қолаверса дунё халқлари ўртасида тинчликни таъминлашда қўшган ҳисса учундир. Бу Тошкент шаҳри зиммасига сайёрамиз халқлари ўртасида дўстона алоқаларни ривожлантиришда катта масъулият юклайди.

Тошкент Давлат дорилфунунининг аспиранти, сиэтллик Алан Фенесток билан суҳбатда бўлганимизда у бизга таниқли ўзбек ёзувчиси Саид Аҳмаднинг ҳикояларини ўзбек тилидан инглиз тилига ўгираётганлигини айтди. Шундоқ ҳам кўнгина америкаликлар Совет Иттифоқида бундай жумҳурият борлигини, шундай гўзал шаҳар борлигини билишмайди. Мен бир-икки ҳафтадан кейин Америкага кетаман, лекин яна Тошкентга албатта келаман, деди у.

Ғафур ЖАМОЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Тошкент билан биродарлашган Сиэтл ва Кортрейк шаҳри манзаралари.

Янгиликлар — Воқеалар

КЕЛАЖАК... БУЗОҚЛАРИ

Қўрғонтепа районидаги Тимирязев номли хўжаликлараро корхонада гўшт учун боқиладиган маҳсулдор «Шероле» зотидаги бузоқларнинг дастлабки гуруҳи олинди. Йигирмадан зиёд бузоқ жуда тез — бир кеча-кундузда ўртача бир ярим килограмм семирмоқда. Бир ёшга етгандаёқ бу бузоқларнинг ҳар бири 700 килограмм оғирликда бўлади, гўшт учун топшириладиган вазни эса одатда 1500 килограмм ва ундан ҳам кўпроққа етказилади.

— Аслини олганда, бу жониворлар — бизнинг келажагимиз, — дейди корхона директори К. Атантаев. — Ҳозир ўстирилаётган зотлар билан ишлаш тобора қийинлашмоқда, улар сермаҳсул эмас. Ишнинг самаралироқ усулларини излашга мажбур бўлинмоқда. Янги зот бузоқлар тажрибали чорвадор Жалолиддин Шерматовга ишониб топширилди. У ҳозирнинг ўзидаёқ бузоқларнинг иккинчи гуруҳини олишга тайёрланяпти. Беш йил мобайнида беш юз бош сигирдан иборат насл олиш подасини вужудга келтиришни режалаштираяпмиз. Шу тариқа тез орада бизнинг корхонамиз фақат «Шероле» зотини боқа бошлайди. Бу бўрдоқига боқиш муддатини уч ой қисқартириш имконини беради. Натижада ниҳоятда кўп озиқа ва бошқа ресурслар тежаб қолинади.

КОМПЬЮТЕР ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛАДИ

Фрунзе райони бош пиллахонасидаги барча ҳисоблаш ишлари эндиликда замонавий техника ёрдамида амалга оширилади.

Илгарилари пилла қабул қилиб олинганлик ҳақидаги ҳужжатлар вилоят ҳисоблаш марказларига юборилларди. У ердан жавоб кутиб вақт ўтарди. Бундан ташқари ушбу юмушлар учун 10—12 нафар ёрдамчи ҳисобчилар жалб қилинар, уларга жами бир ярим — икки минг сўм миқдорида иш ҳақи тўланарди. Японияниг «Панасони» компьютерини сотиб олиш билан бу ишларга чек қўйилди. Энди пилла меҳнатига тўланадиган ҳақ ва бошқа ҳисоблаш ишлари янги компьютер зиммасига юкланади.

БОҒ ГАВЖУМ БЎЛИБ ҚОЛДИ

Самарқанддаги М. Горький номли маданият ва истироҳат боғи яна болалар билан гавжум бўлиб қолди. Ёзги мавсумга ўтиш муносабати билан бу ерда болалар учун мультфильмлар намойиш қилинадиган видеозал ишга туширилди. Боғ маъмуриятининг режадаги тадбирлари бўйича бу ерда яқиндан болалар ўртасида шахмат-шашка фестивали ҳамда қизиқарли карнавал, ўйинлари ўтказилади. Бу ишларни ташкил этишда шаҳарнинг «Бумеранг» театр-студияси яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Шаҳардаги учта сағир болалар уйи боғ маъмурияти томонидан оталиққа олинган. У ерда тарбияланувчилар ҳафтасига бир марта боғда меҳмон бўладилар, боғда ташкил этилган аттракционлардан бепул фойдаланадилар.

КОМБИНАТ ДЎКОНИ ОЧИЛДИ

Қўқон гўшт комбинатининг жамоаси эндиликда ўз фирма дўконига эга бўлди. Бу дўкон учун янги бино қурилмади. Шаҳарнинг таъмирчи усталари «Табиат магазини»нинг эски биносини чиройли, харидорлар дидига мос қилиб жиҳозлаб беришди. Фирма дўконида гўшт комбинати маҳсулотлари билан савдо қилинади. Илгарилари бу маҳсулотлар шаҳар умумий овқатланиш тармоқларига сотиш учун бериларди.

Фирма дўконида яқин кунларда комбинат маҳсулотларидан пирашки тайёрлаб сотиш ҳам йўлга қўйилади. Ҳозирги кунда фирма дўкони сотувчилари аҳолига кунига 10 минг сўмга яқин савдо хизмати кўрсатишмоқда.

(ЎзТАГ).

Автомобиль йўллари олийгоҳи қошидаги саноат чиқиндиларини қайта ишлаш лабораториясида халқ хўжалиги учун керакли хом ашё намуналари тайёрланмоқда.

СУРАТДА: лаборатория хизматчиларидан катта илмий ходим Қудратилла Абдуллаев билан техника фанлари номзоди Елезавета Миллерманлар янги изланиш устида кузатув олиб боришмоқда.

Холмат Мирзакаримов сурати.

Ижтимоий таъминот муаммолари

СУНЪИЙ ТЎСИҚЛАР

ШАҲАР ижтимоий таъминот бошқармаси марказида ҳозирда қарийб 200 га яқин хизматчи ишламоқда. Аксарияти ёш қизлар. Бу ерга асосан қариялар, нафақа олувчи кексалар ҳамда боқувчисидан ажралганлик пенсиясини олувчилар ташриф буюришади. Кенг ва шинам хоналарда бекорчи, беиш ходимни кўрмайсиз.

Хўш, бекор ўтирган ходимнинг ўзи бўлмаса, ҳамма жон куйдириб ишлаётган бўлса, унда нима учун одамлар марказдан нолишмоқда, нима сабабдан пенсионерлар марказга тез-тез ташриф буюрадиган бўлиб қолишди?

Биз марказда бўлган кунимиз бинонинг пастки қаватида жойлашган кўримсизгина, тор қабулхонада пенсионерлар, кўп болали ва ёлғиз оналар, боқувчисидан ажралган аёллар тирбанд эди. Хонада стол-стуллар етишмаслигидан қариялар тик туришибди. Шунда хаёлимга бир фикр келди. Наҳотки кексаларга ҳурмат-иззатимиз шу тариқа бўлса! Бу ерда очиқ гап, ҳеч бўлмаганда иккинчи қаватдаги хонадаги шароитнинг учдан бирини ҳам кўрмайсиз. Наҳотки, кунда бир келиб кетишга мажбур бўлаётган ёши улуғ кишилар шу зайл совуқ кутиб олинса? Ўзларига қолганда улар бундай жойларни елкамнинг чуқури кўрсин дейишлари аниқ. Лекин ўша келиб-кетишга «мажбурлаш юки» уларни бу жойга хоҳлашса-хоҳлашмаса бошлаб келаверади. Соатлаб тик туриб ишлари ё битиб, ё битмай инспектор қизлардан қуруқ ваъдалар олиб қайтиб кетаверишади. Эртага тағин шу аҳвол, индинга ҳам. Бундан тирикчилиги пенсияга қолган, кунларни, ҳатто соатларни нафақа кутиб ўтказаётган қариянинг асаби қақшамайдими?!

Киров райони ҳудудида яшовчи 82 ёшли ёлғиз қария Вера Алексеевна Александрова қўлимга бир қоғоз тутқазди. Ундаги ёзувга кўз югуртирдим: «Мен, — деб ёзади онахон, 1991 йил январь ва февраль ойлари учун пенсиямга қўшимчани ололганим йўқ. Ноябрь (1990 йил) ойида инспектор Шумейтога учрашганимда сиз қўшимча 30 сўм пул оласиз деб айтган эди. Шу йил январь ойида Шумейто қўшимча қўшилганини ва тўловни ҳисоблаб чиқиш учун марказий бухгалтерияга (яъни марказга) жўнатганини маълум қилди. 4 ва 8 февралда Шумейтога яна қўнғироқ қилдим. У киши гаплашишни истамади. Ўзини инспектор Турсун деб таништирган кишидан илтимосимни унга айтиб қўйишни тайинладим. Ниҳоят, 12 февраль куни Нина Михайловна Шумейто билан телефонда гаплашишга муяссар бўлдим. Инспектор нима дейди денг: «Бувижон, рост гап, пенсия «делонгизни» йўқотиб қўйдик»... Ахир бу кексаларни алдаш, уларнинг устидан кулиш эмас-ми?!»

Вера Алексеевнанинг бу гаплари ҳар қандай бағритош одамнинг ҳам томир-томирларини мумдек эритиб юборади. Лекин Киров райони ижтимоий таъминот бўлими ҳамда марказий ҳисоблаш бюросидагиларнинг асаблари пўлатдан ҳам мустаҳкам эканми, кампирнинг оҳ-зори уларга чивин чаққанчалик ҳам таъсир қилмаганига ҳайрон қоласан киши. Ахир, 75 сўм пенсияга яшаётган, бунинг устига касалманд кампир бировдан қарз сўраётгани, еб-кетарга мол-дунё талаб қилаётгани йўқ-ку. У бор-йўғи ўз ҳақ-ҳуқуқини сўраяпти, холос.

Пенсия қонунида қарилик пенсиялари, боқувчисидан ажралганлар, ногиронлик ва бошқа турдаги нафақа олаётган кишиларнинг пенсияларига 1991 йил 1 январидан бошлаб пенсияда турган даврига қараб қўшимчалар қўшилади, деб ёзиб қўйилган. Жумладан 15 йилдан 20 йилгача бўлган даврга 20 сўм, 20 йилдан 25 йилгача 30 сўмдан қўшимча қўшилади. Демак, Вера Алексеевна ҳам агар йигирма йилдан буён пенсия олиб келаётган бўлса, пенсиясига қўшимча равишда давлатдан 30 сўм пул олишга ҳақли. Буни ҳозирги бозор иқтисодиёти, яна тўғрироғи қимматчилик, қаҳатчилик билан таққослайдиган бўлсак, арзимаган пул. Бу маблағ билан илгаригидек бозорга кириб қўйни-қўнжи тўлиб чиқмайди, жами қилган харажатинг қозонтовоққа аранг юқ бўлади. Бироқ кам нафақа олаётган кишиларга ҳукумат раво кўрган ана шу пулнинг ҳам ўз эгаларига вақтида етиб бормаётганлиги, унинг минг бир сунъий йўналишлар бўйлаб тўсиқларга учраётганига сабаб нима?

— Авваллари яхшийди, — дейди зорланиб бир қария, — пенсия, пул масаласи бир жойда ҳал бўларди. Эндиликда атайлаб мураккабликлар кашф этишди. Ижтимоий таъминот бўлими, марказ, почтада ишинг ҳал бўлгунча қармоқни бемалол сувга ташлаб қўйиб, балиқ илинишини кутишга мажбурсан. Бизнинг бундай «бемалоллликка» тоқатимиз йўқ. Асосий тирикчилигимиз пенсия бўлгандан кейин, у ёғини ўзингиз ўйлаб кўраверинг. «Вақтида хўб ишладинг, энди роҳатини кўр», дейдиган жўмард кам. Қизиқ, шу марказ деганни ким ўйлаб топган ўзи? У чиққандан бери ҳузур-ҳаловатимизни йўқотдик, югур-югурдан бўшамай қолдик. Бу идора барча оворагарчилигу, сарсон-саргардонликнинг манбаига айланди.

Қўш норасида гўдак билан бир неча ойдан буён боқувчисини йўқотганлик нафақасини ундиролмай, қабулхона эшигида сарғайиб турган аёлнинг кўз ёшларига чидаб туриш қийин. Наима Юнусова... У исм-шарифини зўрға айтди. Томоғига бир нима тиқилган, аламданми, сарсонлик ёки хўрликданми, яқинда бошига тушган оғир мусибатданми, анчагача ўзини қўлга ололмади.

— Йигит ўлса баланд тоғлар паст бўлар, дегани шу-да. Ака, суянган тоғимдан ажралиб қолдим. Йўқса, бу идора ҳавас қиладиган жой эмас экан. Нима қилай, қайта-қайта келишга мажбур бўляпман. Ўтган йили 36 ёшли эримни безорилар ўлдириб кетишди. «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаётган эди... Шу кишига боқувчисидан ажралганлик нафақасини олиш учун ўтган йил октябрь ойида ҳужжат топширган эдим. Шундан бери тиним билмай югураман. Октябрь райондагилар, марказга, марказдагилар почтага, почта яна аллақаёқларга боринг дейишади. Бошим қотиб қолди.

Аслида ижтимоий таъминот, марказ деб аталган жойларда комил инсонлар ишлаши керак. Хизматчиларни бу ерда уларнинг чаққонлиги, сўзамоллиги, устамонлигига қараб эмас, аввалambор инсонийлигига, одамларга нисбатан муомаласига, муносабатига қараб танлаш-тайинлаш, ишга қабул қилиш керак. Чунки инсонийликсиз илм, илмсиз инсонийлик бор жойда маданият, тараққиёт бўлмайди.

... Мен инспектор Гулнора Султонсаидованинг бувиси тенги аёл Маҳбуба Розиқова билан жанжаллашиб турганини кўриб орадан меҳр-мурувват кўтарилгани рост экан, катталарга ҳурмат-иззат қолмабди, деган фикрга келдим. Балки, бу шошилинч хулосадир, ким билсин, эҳтимол инспектор ҳақдир. Лекин, нима бўлганда ҳам нуроний аёлнинг аҳволини тушуниш керак.

— Шукур акангиз (турмуш ўртоқлари) иккинчи гуруҳ ногирони, уруш қатнашчиси, — деб зорланди Маҳбуба опа. — 95 сўмлик пенсиялари 133 сўмга кўпайди. Бундан ҳаммамиз қувондик. Охирги пенсияларини ўтган йил сентябрь ойида олган эдилар. Шундан буён оворамиз. Чилонзор районидаги таъминот бўлимида ҳужжатларни марказга жўнатганмиз дейишади. Марказ 107-алоқа бўлимига рўбарў қилади. Орадан шунча вақт ўтибди-ю, тағин қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдиришгани ортиқча. Инспектор қизимиз Гулнорахон бўлса, «Энди пенсияни февраль ойига тўлаймиз», деб аравани қуруқ олиб қочаяпти.

Шу ўринда бир нарсани таъкидлашни истардим. Тошкент шаҳрининг ўзида ҳар ойда 11 минг киши ўз пенсияларини белгиланган муддатда ололмайди. Демак, фақат нафақаларга кўз тикиб яшаётган шунча тақдирнинг кундалик тирикчилик мароми бузилмоқда.

Марказ раҳбарларидан аксарият кексалар сарсон бўлаётганининг сабабини сўрасангиз, ҳамма айбни алоқа бўлимларига, қолаверса, ижтимоий таъминот бўлимларига тўнкашади. Тўғри, бўлимларда ҳам айб бор. Бироқ қозонда бори чўмичга чиқади-да. Ахир, тақдимнома вақтида келмаса, почтагa маблағ ўтказилмаса, алоқа ходими пенсионерларга пул ўрнига қоғоз улашмайди-ку?!

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Маълумки, марказдаги ҳар бир инспекторга (улар 188 киши) 3—3,5 минг пенсионер тўғри келади. Битта инспектор шунча кишининг пенсияга доир ҳужжатларини тахлаши, ҳисоблаб чиқиши, тегишли жойларга жўнатиши керак. Бир кишига бу иш ҳажми катта эмасми? Сиз, эҳтимол техника асрида бу нима деган гап, дейишингиз мумкин. Лекин, қани ўша замонавий ҳисоблаш машиналари, тезкор компьютерлар бўлганда қизлар уззукун чўт қоқиб, бош қотириб ўтиришмасди. Марказда борлари ҳам эски. 114 нафар ҳисобчига бор-йўғи 50 тага етар-етмас микрокалькулятор тўғри келади. Зарур жиҳоз, мебель стол-стулларни айтмай қўя қолай.

Хўш, марказни яратишга яратиб қўйиб, нега энди унинг эҳтиёжлари йиллар давомида қондирилмай келиняпти? Бугунги кунда уни замонавий компьютерлар, электрон-ҳисоблаш машиналари билан таъминлаш тўғрисида ким бош қотиряпти? Ва ниҳоят, марказнинг ўзидаги тартибнинг нобоплигини ўйлаб кўрдикми? Ҳа, ўйлашга ўйлаб кўрдик-ку аммо мавжуд тартибни ўзгартиришга ҳеч ким журъат этолмади. Лекин бизда ҳар куни ушбу марказга қатнаб, соғлиғи ва асабидан ажралаётган пенсионерларни, қарияларимизни шу аҳволга қолдириш инсофдан эмас!

Эшонқул ҲАЙДАРОВ,
«Саховат» ойномасининг ижтимоий таъминот бўлими мудири.

Одобнома

ИНСОФ — БУ САВОБ

ҲАЁТИМ давомида кўп мамлакатларни кездим, талайгина шаҳарларда бўлдим. Турли миллат одамлари билан гаплашганман, ёри дўстлар орттирганман, уларнинг дастурхонидан ноз-неъмат тотганман. Қанчалик иззат-ҳурматда бўлмай бегона юртда уч-тўрт кундаёқ, зерикиб, она юртимни қўмсаб қоламан. Ватаним тупроғига қадам қўйишим билан эркин нафас олгандай бўламан. Шунда шу халқ, шу замин фарзанди эканимдан яна ҳам фахрланиб кетаман. Чунки ўзбек халқи дунёдаги инсофли, имонли, бағри кенг халқлардан. Шу одатлар халқим қонида абадул-абад қолишини истайман. Шу истак қўлимга қалам олишга ундади.

Кўплар қатори мен ҳам 1933 йилдаги очарчилик, уруш давридаги қаҳатчиликни кўрганман. «Ош авлиё, нон пайғамбар» деган сўзлар ўша даврда пайдо бўлган бўлса ажабмас. Лекин шундай оғир дамларда ҳам одамларда инсоф, диёнат бор эди, бири иккинчисига хиёнат қилмасди. Не-не инсонлар очликдан ўлиб кетишди, аммо биров бировнинг ҳақига кўз олайтирмади.

Бир новвой бўларди. Кеча-кундуз тиним билмай новвойчилик қилар эди. Унга қоладигани фақат тандирдан оқиб тушган нонлар бўларди. Маҳалламизда бир қассоб қўй сўйиб сотарди. Биз ҳам ундан ҳафтада бир марта 2 сўмлик гўшт олардик. Бир куни икки сўмдан йигирма тийин қайтим берди. Ҳайрон бўлиб турсам «Бугун қўйни арзон олдим» деганди. Ота-бувамнинг касби қизил тирноқ—кўнчи бўлишган. Тери пиширишга қиём (ўсимлик) сотиб олиш керак бўларди. Уни кўпинча эгаси насияга ҳам бераверар эди. Аммо бунинг учун қўшимча ҳақ талаб қилмасди.

Яна бир воқеа хотирамда муҳрланиб қолган. Очарчилик йиллари эди. 1933 йили бу офат жуда қаттиқ ўтди. Бир қўшнимизнинг ариқ бўйига экилган 2 туп тути бўларди. Ҳар йил баҳорда шу тутдан тўйиб ер эдик. Ўша йили уй эгаси алоҳида чодир тикиб, кўча юзига шолча ташлаб, ўтган-кетганларга «Тутдан енглар» деб самимий таклиф қиларди. Уруш йиллари хонадонимизда жанг бўлаётган ерлардан кўчирилганлар яшашган. Онамиз бизларга овқатни кам сузсалар ҳам уларга овқат беришни канда қилмасдилар.

Бугунга келиб шу одатларимиз қаёққа йўқолди? Нега баъзи одамлар инсоф, диёнат деган сўзларни у н у т и б қ ў й и ш я п т и? Наҳотки халқ қийин дамларни бошидан кечираётган шу кунлар айримлар учун бойлик орттириш манбаи бўлиб қолди?! Ҳозир шаҳримиздаги (нафақат шаҳримиздаги) қайси бозорга борманг нарх-навонинг «осмон»далигидан ёқа ушлайсиз. Гўштнинг бир килоси 25 сўмга чиққани кимни ташвишлантирмайди дейсиз? Ҳукуматимиз марҳамати билан дон маҳсулотлари ўз баҳосида турсаю, 20 тийинлик ёпган нон 50 тийинга чиқиб кетса! Яқинда ўзим гувоҳ бўлган бир воқеа мени ўйлантириб қўйди. Бозорда икки аёл бир-бири билан айтишар эди. Улардан бири сотувчи, иккинчиси олувчи эди. Харидор аёл боласи сариқ касал билан беморхонада ётганини, дўхтирлар унга узум ейишни тайинлаганини, лекин унинг килосини йигирма сўмга олиш имконияти йўқлигини айтиб сотувчини инсофга чақирарди. Сотувчи эса уни эшитишни ҳам истамасди. Яна бир жойда ёнғоқ нархи ошиб кетганига чидамаган кекса одам қопни тортқилаб талашарди. Бу пайтда бир пулдор эса савдолашмай сархилини танларди. Қараб туриб жуда ранжидим. Инсон қадри шунчалик бўлдими? Пул деб наҳотки меҳр-оқибатни унутиб юборсак? Баъзилар ҳамма нарсани пул билан ўлчайдиган бўлиб қолишди. «Пул қўлнинг кири», дейди халқимиз. Бугун у сизнинг қўлингизда бўлса эртага бошқа одамга ўтади. «Имон» спектаклида шундай сўз бор:« Менинг уйимга бойлик кирсаю, имон кетса, бу бойликка ўт қўяман...»

«Қиёмат қарз»даги Сулаймон ота бир ёшнинг тўйига атаб боқиб беришни сўраган қўйини кўпайтириб, эгасини қидириб юради. «Абу Райҳон Беруний»да шундай сўзлар бор: «Ота-онам ўтин териб, ўтин сотиб мени боққан, улғайтирган. Ота-онамнинг териб келган ўтиндан қозонини қайнатган етим-есир дуо қилган уларни. Ота-онамнинг териб келган ўтинидан вайронаси, кулбаси исиган...»

Халқимиз бошида бундай кунлар, йиллар кўп бўлган. Ота-боболаримиз ўзларининг ақл-идроки, бардоши, меҳнати, инсоф ва саховати билан шундай қийин ва қаҳатчилик даврларни енгишган. Биз ҳам улардан ибрат олиб бардошли, инсофли бўлайлик. Бошқани қақшатиш ҳисобига бойлик орттиришни ўйламайлик. Қадимдан қолган бир гап бор: Инсоф — бу савоб. Бас, шундай экан, ҳар бир ишни инсоф тарозуси билан ўлчаб қилайлик.

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ,
СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг совриндори.

Сизнинг фикрингиз қандай?

АДАБ ДАРСИ

ШУКРЛАР бўлсинки қадимий урф-одатларимиз, миллий анъаналаримиз қайта тикланмоқда. Илгари тақиқланган боболаримизнинг нодир асарларини ўрганишга кенг йўл очилди.

Янгиланиш шарофати туфайли йўқотаёзган маданий бойликларимизни топяпмиз.

Шу ўринда ўз фикримни билдирмоқчи эдим. Мактабларимизда Аҳмад Яссавий, Имом Термизий, Алишер Навоий дарслари ўтказилса. Ахир инқилобдан олдин ҳам, кейин ҳам Навоий, Фирдавсий ва бошқа Шарқ халқлари адабиёти намояндаларининг ахлоқ-одобга доир асарларидан намуналар ўқитилар эди-ку!

Тарбиявий соатда бир ўқувчим, инсон ва одамийлик мавзуида ўтказган дарсим сўнггида: «Мени хафа қилган одамни биринчи марта кечираман, иккинчи марта дилимга озор бериб, ранжитса, ҳеч кечирмайман, кўнглим қолади. Ўзим бировнинг кўнглини қолдиришни истамайман. Бировларни менсимаслик, устидан кулиш, камситишни ёмон кўраман...» деди.

Кейин билсам, бу ўқувчининг ота-онаси ўқимишли кишилар экан.

Умуман, одоб дарсининг мавзуси кенглигини, унинг ўқувчиларга бериладиган тарбиявий аҳамияти катта эканлигини, миллий тарбияни ёшларнинг онгига сингдириб боришнинг яхши натижа беришини кундалик турмушимизнинг ўзи кўрсатиб турибди. Албатта, бу фанни ўқитишнинг ўзига хос қийинчиликлари, муаммолари ҳам йўқ эмас. Биринчидан, шундай фанни республикамизнинг барча мактабларида ўқитилиши шарт. Иккинчидан, Аҳмад Яссавий, Имом Термизий, Алишер Навоий каби алломаларнинг ижодидан намуналар ва одоб дарси учун дарсликларнинг яратилишини тезлатиш даркор. Бир сўз билан айтганда «Одобнома» дарслиги бизга жуда керак. Одоб дарсининг қандай бўлиши кераклиги, у ҳақда устоз ўқитувчиларнинг фикр-мулоҳазаларини билиш фойдадан холи бўлмайди. Шунинг учун, қадрли устозлар, шундай фан ўқитилиши ҳақида қандай фикрдасиз?

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ,
ўқитувчи.

Киров районидаги «Аҳил» маҳалла аҳли яшаб турган ерларини янада обод қилишда ҳашарлар уюштиришмоқда. Бунинг диққатга сазовор жойи шундаки элимизнинг азалий удуми ҳашар ёш авлод қалбига ҳам сингиб боряпти. Оталар ишини давом эттириш эса фарзандлар бурчи.

СУРАТДА: ҳашар пайтида.

ХАТОНИНГ ТАХИР ДОРИСИ

- Ҳақиқат — инсониятнинг қуёши.
- Ҳақиқатга кишан солиб бўлмайди.
- Ҳақиқат — ҳаётнинг таянчи.
- Ҳақиқатга пардоз керак эмас.
- Ҳақиқат — хатонинг тахир дориси.
- Ҳақиқат — қаллобнинг даҳшати.
- Ҳақиқат — зардан ҳам, зўрдан ҳам зўр.
- Ёлғонни даволовчи шифокор — ҳақиқатдир.
- Ҳақиқатни кесиб ҳам бўлмайди, тўсиб ҳам.
- Ёлғоннинг туни ортида — ҳақиқат қуёши бор.
- Хатонинг сабаби — ҳақиқатни билмасликдир.
- Изнинг кўмилиши — қор эригунча.
- Нур булутлар панасида қолгани билан — камаймайди.
- Ҳақиқат — ҳаёт қонуни, уни тан олмаган одам, қонуннинг қўлига тушади.
- Тан олмаганга — ҳақиқат тиғдир.
- Ноҳақлик — жамият баданидаги яра.
- Булут офтобни мангу қоплаб туролмайди.
- Ҳақиқат — гувоҳга муҳтож эмас.
- Олов бор ерда — тутун ҳам бўлади.
- Тўғрининг сояси ҳам тўғри.
- Одамларни лоқайд қилувчи — ноҳақликлардир.
- Қийшиқ юкланган юк — манзилга етмайди.
- Қулоққа эмас кўзга ишониш керак.
- Фақат кўрганини айтувчи — кўзгудек беғубор.
- Яширилган ҳақиқатни вақт топади.
- Ҳақиқатнинг чигалини олувчи — келажакдир.
- Ҳақиқат бамисоли дур, уни лойга ботирсаларда, нархи ўзгармайди.
- Ҳақиқатга тик қарай билган киши камолатлидир.

Матлуба УЛУҒОВА,
фахрий муаллима.

Советлар мамлакатида

ЭКСПЕРТЛАРДА САВОЛЛАР ЙЎҚ

МУРМАНСК. Магатэ экспертлари Кола атом электр станциясини икки ҳафта мобайнида текширганларидан кейин бу станция халқаро хавфсизлик даражасида, деган хулосага келдилар. Атом электр станцияси биринчи навбатининг реактор бўлмалари Магатэ ташкил топгунга қадар қурилган эди. Шу туфайли агентлик иккала реактор ва технология ускуналари халқаро талабларга қанчалик жавоб беришидан бехабар эди. Экспертлар раҳбари Б. Тома хизматчи ходимларнинг юксак малакага эга эканлигини таъкидлади.

ЧЕТ ЭЛ БИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИМИ?

МОСКВА. «Союзплодоимпорт» Бутуниттифоқ ташқи савдо бирлашмаси машҳур чет эл фирмаларидан болалар учун мўлжалланган озиқ-овқатлар сотиб олиш тўғрисида шартномалар тузди. Москвада бўлиб ўтган «Инсон ва овқатланиш— 91» халқаро кўригида СССР Тиббиёт Фанлари Академияси билан СССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг овқатланиш илмгоҳи мутахассислари бу компанияларнинг вакиллари билан қўшма корхоналар ташкил этиш лойиҳаларини муҳокама қилдилар.

ҲУШЁР ПОСБОНЛАР БОР

КИРОВСК, (Могилев вилояти). Могилев вилоятидаги «Рассвет» жамоа хўжалигида кейинги ярим йил ичида бирорта ноxуш ҳодиса у ёқда турсин, ҳатто бирор бир майда ўғирлик ҳам юз бермади. Қишлоқда осойишталикни бу ерда ташкил этилган жамоа хўжалиги милиция бўлинмаси таъминламоқда. Хўжалик бошқаруви армия хизматидан қайтган, собиқ десантчилар ва чегарачилардан иборат маҳаллий тўққиз йигитни танлаб участка инспекторига ёрдамга юборди. Улар ҳар куни тунда хўжаликдаги «Хатарли жой»ларда ўзгарувчан график асосида навбатчилик қилишмоқда. Уларнинг ҳаммаси рациялар билан таъминланган, жамоа хўжалиги уларга навбатчи енгил машина ажратиб берган.

АФСОНАЛАР ЎЛКАСИГА САЁҲАТ

ТОШҲОВУЗ. ЮНЕСКОнинг «Буюк ипак йўли — мулоқот йўли» экспедицияси ўзининг Туркманистондаги ишини Тошҳовуз вилоятига бориш билан тугаллади. Вилоятни афсоналар ўлкаси, деб аташлари бежиз эмас. Бу ўлка меъморчилик ёдгорликларига, шарқ меъморчилигининг ноёб намуналарига бой. Бу ёдгорликлар Туркманистон олимларининг куч-ғайратлари билан қисман таъмирланган. Бироқ уларнинг секин-аста емирилиши хавфи бартараф этилмаган. Бунга кўп жиҳатдан ноқулай экология вазияти сабаб бўлмоқда. Шунинг учун ҳам экспедиция аъзолари ЮНЕСКО бу минтақа экологияси ва меъморчилик меросини сақлаб қолиш муаммоларини яхлит тарзда кўриб чиқиши керак деган фикрни билдиришмоқда.

НАРХИ ЯРИМ МИЛЛИОН, КИМ КЎПРОҚ БЕРАДИ?

ЕРЕВАН. Ереван драма театрида бўлиб ўтган ким ошди савдоси жуда қизғин ўтди. Бу ерда шаҳар маъмурлари ўн битта дўконни сотувга «қўйишди». Дўконга эгалик қилишни истовчилар савдони уюштирганлар ўйлаганидан анча кўп бўлиб чиқди. Шаҳар чеккасидаги дастлабки нархи 40 минг сўм бўлган чоғроқ дўконча ярим миллиондан кўпроққа сотилгани ажабланарли эмас. Харидор — йирик паррандачилик кооперативининг раиси дўконни шунча пулга сотиб олса арзийди, деб ҳисобламоқда. Унинг фикрича, пойтахтда ўз дўконинг бўлса, товар оборотини уч баравар ошириш мумкин. Унинг ходимлари сабзавот дўконини сотиб олишга муваффақ бўлдилар. Дарвоқе, хусусийлаштириш тўғрисидаги республика қонунига кўра, хўжайинликка ўтадиган жамоа харид нархини 33 фоиз камроқ тўлаш ҳуқуқига эга. Кимошди савдоси шаҳар хазинасига бир неча миллион сўм қўшди.

«КАРАТ» ПУХТАЛИК КАФОЛАТИНИ БЕРАДИ

ҚОЗОН. Буни қаранглки, биз ҳам жаҳондаги энг яхши намуналардан қолишмайдиган маҳсулот чиқара олар эканмиз. СССР Радиоси саноати вазирлигига қарашли ҳисоблаш системалари Қозон илмий-текшириш илмгоҳининг жамоаси ишлаб чиққан «Карат» ўлчов системаси билан танишганда киши хаёлига айни шундай фикр келади. Ихчам ва ишда ишончли бўлган бу система катта интеграл схемалар бенуқсон ишлаб чиқарилиши кафолатини бериб, уларнинг юксак сифат билан назорат қилинишини таъминлайди. Асбобларнинг дастлабки туркумлари Москва яқинидаги Зеленоград ҳамда Новосибирскдаги Бердск корхоналарига жўнатилди. Бу ерда улардан маиший радиоаппаратлар тайёрлашда фойдаланилади.

ЎЗ ВАҚТИДА ҚЎЙИЛАЁТГАН ТАШХИС ЖОНГА ОРО КИРАЯПТИ

ЧЕРНОВЦИ. Статистика маълумотларига кўра, Буковинада йўл-транспорт ҳодисалари кескин камая бошлади. Барча гавжум трассаларда техник хизмат станциялари яқинида очилган Ташхис пунктлари Закарпатье автомобиль йўлларини бехатарроқ қилиш имконини берди. Ҳар қандай ҳайдовчи ҳеч бир дастлабки шартларсиз малакали ёрдамдан фойдаланиши мумкин. Жўн носозликлар шу ернинг ўзида бартараф этилади. Мабодо оғир оқибатларга олиб келиши мумкин бўлган мураккаб носозлик бор бўлса, ҳайдовчи тезкорлик билан тузатиш постига йўлланма олади. Агар зарур эҳтиёт қисмлар топилмаса, эскилари тикланади. Бунинг учун техник хизмат станцияларида таъмирлаш участкалари очилган.

ЎТ-ЎЛАН ВА АСАЛДАН

БОКУ. Озарбайжон соғлиқни сақлаш вазирлигининг «Фармакология ва халқ табобати» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари Киевдаги шифокорлар малакасини ошириш илмгоҳининг физиотерапия кафедраси ходимлари билан биргаликда кимё саноати ходимларининг касб касалликлари олдини олувчи ўзига хос малҳам ишлаб чиқдилар. Бу малҳам ёввойи ҳолда ўсадиган ўт-ўлан ва республиканинг Шемахи районида тўпланган альп асалидан тайёрланди. Малҳамдан фойдаланилганидан сўнг назорат таҳлиллари асосий кўрсаткичлар яхшиланганини, шу жумладан гемоглобин кўпайганини кўрсатди. Ишчилар касалликка камроқ чалина бошладилар.

ЎРМОН РАДИАЦИЯНИ ЖИЛОВЛАЙДИ

МОГИЛЕВ. Могилев вилоятининг Краснополье районидаги «Заводокский» ва «Халлиянский» ҳамда Климовичи районидаги «Савиничи» давлат хўжаликлари далаларида янги эман кўчатлари экилди. Бу олти юз гектар ер Чернобиль атом электр станциясидаги авариядан кейин жиддий булғанган ва қишлоқ хўжалиги оборотидан чиқарилган. Ҳозирнинг ўзидаёқ вилоятдаги жами қарийб икки минг гектар ҳайдаладиган ерга дарахт кўчатлари экилди. Ўтган қиш арафасида оқ қайинлар, қарағайлар, арчалар экилган эди. Бир квадрат километрга тўғри келадиган радиация даражаси қирқ кюридан ошадиган жойларга узоқ умр кўрадиган дарахтларни экишга қарор қилинган. Ўрмон радиацияни зарарсизлантирувчи восита вазифасини ўтайди.

(СИТА).

Сайр. Тўлқин Каримов суратлари.

«БАХТЛИ БЎЛАЙ ДЕСАНГ»

(РИВОЯТ)

● Ушбу ривоятни эълон қилишимиздан мақсад, халқимизнинг асрлар оша яшаб келаётган ажойиб удумларини яна бир бор эслашни лозим топдик. Зеро, у оила тотувлигига, аёл кишининг назокатли бўлишига даъват этади.

«Ҳикматнома» китобида шундай гап бор: «Тайёр одобни бозордан пулга сотиб олиб бўлмайди. Одобга ёшликданоқ ўрганиб, кўникиб, уни улғайган сари камол топтириб бориш керак».

Олам гўзал обод билан
Одам гўзал одоб билан.

Бир иффатли, пок, ақлли аёл кўп касталик дардини тортиб ризқ-насибаси поёнига етганини сезиб, балоғат ёшидаги қизини ёнига чақириб шундай панд-насиҳат қилган экан:

«— Она қизим, минг афсуслар бўлсинким, сени куёвга чиқариб, тўйингни кўриб ўтсам армоним йўқ эди. Начора, насиба қўшмаган экан. Мен бу дунёни тарк этиб кетар эканман... Сўзларимни диққат билан тинглаб, қулоғингга қуйиб олгин. Чунки бу ҳаётингда, рўзғорингда бир-бир учрайди. Ким билан бир ёстиққа бош қўйишингдан қатъи назар, эрга хотин бўлиб катта ҳаёт бошлар экансан, албатта, роҳат-фароғатда яшашни истайсан, бахтли-саодатли бўлишни орзу қиласан. Аммо биргина орзу-истакнинг ўзи кифоя қилмайди. «Бандадан ҳаракат...» деганларидек сўзларимга амал қилиб иш тутсанг, эр олдида, эл олдида, тангрининг олдида ҳам ҳушли бўласан. Дилдан пок, меҳр-муҳаббатли, иффатли, мулойим бўл. Кўп гапдан сақлан. Бўлар-бўлмасга тортишма. Таъмагирлик қилма, борига шукр қилишни одат қил. Таъмагирлик ҳеч қачон ҳосил бермайди, балки ҳар вақт фойдаси тегиб турган нарсадан ҳам маҳрум этади. Эринг сени севиб, яхши муомалада бўлиб, қайноқ қалб билан қараса, сен ҳам ортиғи билан бўл. Эрингнинг кўнглини совутма. Феълига қараб муомалада бўл. Хонадонингда тотувлик бўлишини истасанг, бўлар-бўлмас жанжал чиқарма. Чунки бир кун жанжал чиққан жойдан қирқ кун файз кетади. Сурбет, ҳаёсиз бўлма, шундайлардан нари бўл. Эр кўзига тик боқиб ҳеч қачон ёлғон сўзлама. Чунки барибир ёлғоннинг охири вой. Имонли, диёнатли бўлиб, кибру ҳаво отига миниб ҳурматингни булғаб тангрининг лаънатига учрама, эр устидан чақимчилик қилма. Иғво сўзлар, ёлғон, туҳмат билан муроса учун ҳам ёмонлама. Отангни қандай севиб, меҳрибонлик кўрсатсанг, эрга ҳам шундай бўл. Эринг поклигини била туриб уни кетидан айтилган ҳар бир яхши-ёмон гапга берилиб гумашта бўлма, чақимчилар гапига ишонма. Бундай одамлар тотув ҳаётни бузиб фитна-фасодни излаб тангрининг қаҳрига учраган ярамасдирлар. Шаллақи, иғвогар, имонсиз, таъмагирлар билан бўлма. Бахил, очкўз, ичиқора, зиқна қўшни хотинлар билан алоқа қилма. Улардан ҳеч қачон ёруғлик чиқмайди. «Бетнинг қаттиғи жоннинг ҳузури» деб — ман, ман дея киборликка берилиб, ўзингни устун қўйма. Ҳар бир қилар ишингни эр билан маслаҳат билан ўйлаб қил. Аёллар йиғилишида, меҳмондорчиликда камтар бўл. Бойлигингни кўз-кўз қилиб, кийим-кечагингдан мағрурланиб, ўзингни бошқалардан юқори қўйиб камситма. Кундалик кирим-чиқимларни ҳисоб-китоб қилиб, чиқимни-киримдан ортиқ қилма. Тежаб-тергасанг, барака бўлади. Ўз туғишганларингга қандай муносабатда бўлсанг, эр туғишганларига ҳам шундай муносабатда бўл. Менга, отангга қандай итоат этсанг, эрнинг ота-онасига ҳам шундай итоат эт. Улар билан хушмуомалада бўлиб ҳурмат қил. Ранжитма, хафа қилма, уларнинг беш кунлиги борми-йўқми, сен ҳақингда асло ёмон фикрда бўлмасинлар. Уларнинг ҳаётда олган бой тажрибаларидан унумли фойдаланиб, яхши-ёмонни ажратиб иш тут.

Муомалада, суҳбатда ширинсўз бўл. Чунки барча бало тилдандир. Эр топганини қаноат қилиб, сабр-тоқатли бўл, у йўқ, бу йўқ деб нолима. Қиз фарзандларингга тикиш-бичишни, рўзғорда тежаб-тергашни, одоб-ахлоқни қунт билан ўргат. Ўғил фарзандларингга онага опа-сингилга муносабатни ўргат. Яхши оилада яхши фарзанд камол топади. Келин қилганингда келинни ўз қизингдек кўриб, меҳр-муҳаббатда бўл. Эр шодланганда шодланиб, қайғурганда қайғуриб дардига ҳамдард бўл. Чунки эр учун энг яқин одам сенсан. Озода, покиза бўлиб эрни, болаларни ҳам покиза тут.

Меҳмонни иззат-икром билан кутиб, кузат. Меҳмон олдида болаларингга бўлар-бўлмасга бақириб-чақириб одоб беришни ҳеч одат қилма. Бундай хатти-ҳаракат уларни тезроқ кет, деганидир. Болаларингнинг ебичишида, сиҳат-саломатлигига эътиборсиз бўлма. Мана шу ўгитларга амал қилсанг, ҳар қандай эс-ҳуши жойида бўлган эр сени севиб ардоқлайди, сендан кўп мамнун, шод бўлади. Сен эса бахтли бўласан. Ҳаётинг тотув ўтиб болаларинг кетидан фақат раҳмат эшитасан. Бордию, буларнинг аксини қилсанг хору зор қилур. Сени лаънатлаб мени сўкадилар», — деб она қизининг пешонасидан ўпиб кўз юмган экан.

Қиз кўп қайғу-алам чекибди. Анча вақт ўтгандан кейин қиз турмуш қуриб она насиҳатига тўла-тўкис амал қилиб муроД-мақсадига етибди.

Алишер ҲАЙДАРОВ тайёрлади.

МОМО ЎКИНЧИ

БИР куни иш юзасидан ўртоғим билан бекатларга Тошкент тўқимачилик билим юртига таклиф қилувчи эълонлар ёпиштириб юрган эдик, сўнгги эълонни ҳам жойлаб, йўлимизга шошилаётган пайт, бекатда ўтирган бир кекса момо бизни тўхтатди:

—Қизларим, бу қоғозда нима ёзилган экан?

Ўртоғим куюнчаклик билан тушунтира кетди.

— Бу эълон, ҳунар билим юртига ўқишга таклиф қилади, у ерда тикувчиликни, яна бошқа ҳунарларни ўргатади, хоҳласангиз набираларингизни беришингиз мумкин.

— Йўқ, ҳозир унақаси эмас, **«табассум»**ни ўргатадиган жой керак, табассумни, — Қатъий қилиб таъкидлади момо.

Момонинг бу гапига тушунмадик, таажжубланганча бир-биримизга қараб қаричилик дегандек кўз уриштириб олдик.

— Ана кўраяпсизларми қизларим, — дея момо сал нарида турган бир тўп 16—17 ёшлардаги болаларни кўрсатди. Беихтиёр уларни кузата бошладик. Улар бир-бирлари билан муштлашар (ҳазил тариқасида албатта), бири иккинчисини туртиб қочиб қоларди.

— Инсон инсонга қўл кўтариши яхши эмас, бу одобга кирмайди.

— Вой, хола-эй... Улар ростдан муштлашмаяптику, ҳазиллашаяпти, ёшда — ёш, — биз ўзимизча ёшларни» оқламоқчи бўлдик.

Энди момо жиддий баҳсга киришди:

— Ҳозир умуман болаларга берилаётган тарбия яхши эмас. Кўчаларда чўнтак кесиб, одамлар таъбини хира қилаётганларнинг кўпчилиги айни кучга тўлган ёшлар эмасми? Кўпчилик ёшларимиз ҳатто кексаларга ибо билан салом бериш кераклигини ҳам унутиб қўйишмоқда.

Момо билан йўлимиз бир экан, суҳбатимиз автобусда ҳам давом этди. У бизга кўп насиҳатлар қилди. Йўқолиб кетаётган эътиқод ҳақида, бойликка бўлган ҳирс, меҳр-оқибат, ҳозирги пайтда ноёб бўлиб қолган инсоннинг бир-бирига бўлган ишончи ҳақида куюниб гапирди.

Момонинг тушиш олдидан айтган гаплари ҳали-ҳали ёдимда:

— Олтин олма, дуо ол, дуо олтин эмасми?

Бу мақолни ўзимизча мушоҳада қилиб туриб, момонинг муддаосига озгина бўлсада тушунгандек бўлдик.

Кейин ўйласак момо ҳозирги кунда ҳаётимиздаги инсонларнинг яхши кайфият, самимий табассумларига раҳна солаётган икир-чикирларнинг кўпайиб кетаётганидан ўкинган экан... Бир-бирига фақат табассумнигина раво кўрадиган инсонларни тарбиялайдиган жойни орзу қилган экан...

Муборак УРОЗБЕКОВА,
ТошДД журналистика куллиёти толибаси.

УЙҒУР ХАЛҚ МАҚОЛЛАРИ

● Яхши давра оғриган чоғингда керак,
Яхши сўз — ҳамма чоғда.
● Ғийбат — турмушнинг душмани.
● Ёмоннинг дардидан ёш тўксанг,
Яхшининг кўнглига тош ботади.
● Элнинг севмаган четда қолади,
Ерни севмаган дардда.
● Ёмон хотин қонингни қуритар,
Ёмон фарзанд — умрингни.
● Кимки ўйласа: «Бахтим Ватандур»,
Умрнинг шодлиги шунга тандур.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ таржимаси.

ИБН СИНО ЎГИТЛАРИДАН

● Маст кишидан ақл, ҳаё ва сабр кетади. Модомики, инсон шулардан ажралар экан, одамгарчиликдан чиқади.

● Шароб — заҳарларнинг бири. Агар узоқ оч юрган киши овқат ва ичкиликлардан ҳаддан ташқари истеъмол қилса, уларнинг ҳаммаси заҳар бўлади.

● Шароб ичган кишининг хурсандчилиги ошади, ҳатто уни ўз-ўзидан севиняпти, деб ўйлайдилар, ҳолбуки бундай эмас. Чунки бирон нарсада таъсир этувчисиз бир асарнинг юз бериши мумкин эмас.

● Мастлик вақтида рутубатланиш ортади, натижада нафсоний қувватлар ақлга бўйсунмайди, шу билан бирга мияга мавжланиб кўтарилувчи буғлар билан аралашиб ҳаракати ортади.

● Ичган киши сабабсиз севинади деб ўйлаш беҳуда фикрдир.

Третьяков галереясида намойиш этилган кўргазма москваликлар ва пойтахт меҳмонларида катта таассурот қолдирди. Кўргазма рус мусаввири ва графикачиси Валентин Серов таваллудининг 125 йиллигига бағишлаб очилди.

СУРАТДА: «Буюк князь Павел Александрович», 1897 йил.

СИТА сурати.

Ғаффор Раззоқхўжаев 36 йилдирки шаҳримиздаги 38-мактабда расм ва чизмачиликдан дарс бериб келади. Бу ўз касбининг фидойиси бўлган муаллим узоқ йиллик ҳалол меҳнатлари туфайли «СССР халқ таълими аълочиси» ва «Ўзбекистон ССР халқ таълими аълочиси» унвонларига сазовор бўлди.

СУРАТДА: Ғаффор Раззоқхўжаев набиралари — Фазлиддин ва Фаёзиддинга расм чизишни ўргатяпти.

Равиль Альбеков сурати.

Ҳар тўғрида

ЭСКИРИБ КЕТГАН ҚОИДА...

ЛОНДОН. Афтидан, Британиядаги энг кўҳна ёзилмаган қонунлардан бири бекор бўладиганга ўхшайди. Унга кўра дам олиш кунлари ва тунда барча маҳаллий дўконлар ёпиб қўйилар эди. Муниципиал савдо масалаларини ўрганишга ихтисослашган «Оупэн» ташкилоти британияликлар фикрини сўраб билиш тадбирини ўтказди. Маълум бўлишича, уларнинг аксарияти «кечаю кундуз исталган вақтда ва ҳафтанинг ҳар қайси кунида ўзларига керакли нарсаларни дўконларга бориб сотиб олиш»ни хоҳлар экан. Пресс Ассошиэйшн агентлигининг хабар қилишича, шу йилнинг май ойида «Оупэн» Буюк Британия ички ишлар давлат вазири Анжеле Рамболд кўриб чиқиши учун савдо қоидаларини ислоҳ қилишнинг ўзи ишлаб чиққан лойиҳасини таклиф қилмоқчи. «Бундай ўзгаришларни жорий этиш истеъмолчилар учун мавжуд ноқулайликларни бартараф этиш имконини беради, деди «Оупэн» вакили. Бундай қилиш яна шунинг учун ҳам зарурки, британияликларнинг аксарият кўпчилиги бу эскириб қолган қоидадан қутилишни истайди».

(СИТА).

Ҳукм ўқилгандан сўнг

Фирибгарликда айбланади

СЕРГЕЛИ район халқ суди. Қора курсида сочларига оқ оралаган аёл бошини қуйи эгиб ўтирибди. Залда сукунат ҳукмрон. Суд мажлисига раислик қилувчи халқ қозиси Фарида Олимжонова воқеа тафсилотини баён этиб, ҳукмни ўқиб эшиттирди:

— ...Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳурияти Жиноят Мажмуасининг 129-моддасига асосан ўн йил муддатга озодликдан маҳрум қилинсин. Шахсий мол-мулки эса мусодара қилинсин.

Ҳукм ўқиб бўлингач, айбланувчининг таржимаи ҳоли билан танишдик. Надежда Николаевна Дёмкина. Ёши 52 да. Тошкент шаҳрида туғилган. Маълумоти — ўрта махсус. Ҳеч қаерда ишламайди. Муқаддам судланган. Фирибгарликда айбланади.

...Ҳа, Надя олдин ҳам фирибгарликда айбланиб, қамалиб чиққан. Лекин у бундан ўзига тегишли хулоса чиқариб олмади. Тиканли сим ортидаги ҳаёт унга сабоқ бўлолмади. Элликдан ошса ҳам эси кирмади. Қамоқдан сўнг ҳам у ҳалол ишлаб пул топишни хаёлига келтирмади. Унинг кўзига соддадил, ишонувчан кишиларни лақиллатиб топган мўмай пуллари кўринаверди. Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан. Эски «касали» қўзиган Надежда Сергели районининг 8-даҳа, 14-уй, 12-хонадонида истиқомат қилувчи фуқаро Л. Еременконинг лақмалигидан фойдаланиб, унга «Адидас» спорт костюми ва кроссовкасини топиб бериш шарти билан 410 сўм пулини қуртдай санаб олди. Еременко Надежда икки кун ичида топиб бермоқчи бўлган спорт костюмини хаёлан кийиб ҳам кўрди. Ахир Италиянинг бу машҳур фирмаси ишлаб чиқарган маҳсулот кимга ҳам ёқмайди дейсиз? Лекин Еременконинг ширин хаёллари сароб бўлиб чиқди. Икки кун эмас, икки ой ўтса ҳамки, «холис хизматчи»дан дарак бўлмади.

Надежда текингина келиб тушган луқмани ҳазм қилиб юборгач, нафси тағин ҳакалак отиб қолди. Фирибгарликда мана-ман деганларни бир чўқишда қочирадиган устаси фаранг бу аёл, бу сафар ўзининг нозик усулини ишга солди. Кимсан, фалон жойдаги саноат моллари дўконининг «катта сотувчиси» Надежда Николаевнанинг бу галги тузоғига М. Антонова илинди:

Ҳаҳ, қуриб кетсин, шу ҳам дўкон бўлди-ю, одамлар истаган оддий нарсасини ҳам тополмай гаранг. Бизнинг дўконда эса импорт матоҳлар тиқилиб ётибди, — деди у «Чилонзор савдо маркази» автобус бекатида ёнидаги ёшгина аёлга қараб. Унинг куйиниб гапиргани зое кетмади.

— Ҳа, шуни айтинг-га, мана мен бир ойдан бери этик тополмай хунобман, — деди у билан ёнма-ён турган М. Антонова унинг гапига жавобан.

— Нечанчи размер киясиз? — сўради дабдурустдан Надя ҳамсоясига ўгирилиб.

— Ўттиз еттинчи, нимайди? — аёл саволомуз унга тикилди.

— Хоҳласангиз, топиб беришим мумкин, — кулимсираб деди Надя аёлга синовчан боқиб.

— Вой, жуда яхши бўлар эди-да. Лекин...

— Лекин-пекини йўқ, — чўрт кесди Надя. — Фақат пулидан қочмасангиз бўлди.

— Вой ўлибманми пулидан қочиб. Биламан, ҳалиги... шапкаси дегандай, сизларгаям қийин.

— Тушунган одамнинг садағаси кетсанг арзийди. Бўлмаса, келишдик, эртага ўзим кутиб тураман.

Эртасида келишилган жойга пулни олиб келган М. Антонова Н. Николаевнадан агар иложи бўлса битта чарм куртка ҳам қўшиб олиб беришни илтимос қилиб, 800 сўмни нақд санаб берди. Надежда аёлга шу ерда кутиб туришлигини айтиб пулни олди-ю, қаёққадир кетди. Антонова эса уни кута-кута кунни кеч қилди. Бироқ, «ҳожатбарор»дан дарак бўлавермагач, алданганини тушуниб бармоқ тишлаб қолаверди.

Дёмкинанинг фирибгарлик фаолияти бу билан чегараланиб қолмади. Энди у навбатдаги режасини «Динамо» спорт дўкони ёнида амалга оширди. Дўконга кишилар асосан спорт моллари харид қилишга келишади. Аммо, истаган нарсасини тополмаганларнинг аҳволини бир тасаввур қилинг. Бундан ниҳоятда усталик билан фойдаланган Надежда хуноби ошиб турган харидор С. Ҳасановга мулойимлик билан гап қотди:

— Қўйинг, куйинманг. Сотувчиларда айб йўқ. Қоидага биноан спорт моллари биринчи навбатда спортчилар учун ажратилади. Улардан ортсагина сотувга чиқарилади. «Пахтакор»да енгил атлетика бўйича тренер бўлганлигим учун буни яхши биламан. Балки сизга бирор ёрдамим керакдир?

Нотаниш, лекин мулойим боқиб турган аёлнинг сўзлари Ҳасановни сеҳрлади-қўйди.

— Биласизми, менга бир тузукроқ...

— Тушундим ниятингизни. Менинг гардеробимда янги «Адидас» спорт костюми ва кроссовкаси бор. Яқинда олган эдик. Агар истасангиз...

— Гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Ҳозирча ёнимда 184 сўм бор. Биламан, бу бутун бошли костюмга етмайди. Лекин, ярим соатдан сўнг ҳаммаси «есть» бўлади. Фақат, сизни қаердан топаман?..

— Хижолат бўлманг. Дўкон мудирига «Менга тренер Соколова керак эди» десангиз бўлди. Пулни эса ишончли бўлсин учун қолдириб кетинг».

Ярим соат ўтар-ўтмас костюм учун пул олиб келган С. Ҳасанов «тренер»ни тополмай хуноби оша бошлади.

Дёмкинанинг иштаҳаси борган сари очила бошлади. У ким билан суҳбатлашмасин, гап тақчил мол тўғрисида кетадиган бўлса дарҳол ўзини шу молни топиб бера оладиган ишбилармон киши қилиб кўрсатар, ёлғонни ростдек қилиб гапирадиган бу фирибгарнинг сўзларига лаққа тушадиганлар оз эмас эди. Навбатдаги овга чиққан Надянинг кўзи балонининг сийқаси чиққан «Жигули» машинасига тушди. Машина эгасидан атайлаб уни «ВАЗ»гача элтиб қўйишни, ишга кеч қолаётганлигини айтиб илтимос қилди. Йўлда кетаётиб ҳайдовчининг қўйнига қўл солди:

— Машинангизнинг балонлари «чарчаб» қолган кўринади, — деди у гапни узоқдан бошлаб.

— Ҳа.... Алмаштиришга ҳозир янгисини қаердан ҳам оламиз. Бозорда эса фалон пул, — деди ҳайдовчи Г. Буторин.

— Мен «ВАЗ»да омбор мудирининг ёрдамчисиман. Хоҳласангиз, ҳозироқ... баллонли бўлиб қолишингиз мумкин — дея у Георгийга синовчан назар ташлади. Бу таклифдан Г. Буторин ҳаяжонланиб кетди. Ўйлаб-нетиб ўтирмай 536 сўмни санаб Надежданинг қўлига тутқазди. Манзилга етиб келишгач, Надя ҳайдовчига муюлишда кутиб туришлигини айтиб таъкидлади:

— Ўзим чақирмагунимча бормай турасиз.

Георгий осмондан тушган ҳожатбарор аёлни кута-кута кун кеч бўлиб қолганлигини ҳам сезмай қолди. Охири тоқати-тоқ бўлган жабрдийда юрак ютиб «ҳалоскор» кириб кетган йўлакка борди. Шундагина аёл уни лақиллатиб кетганлигини англади.

«Кўза кунда эмас, кунида синади» деганларидек, Надежданинг фирибгарлик фаолиятига нуқта қўйилди. Пойтахт кўчаларининг биридан юмуш билан ўтиб кетаёган, фирибгар қармоғига илиниб оғзи куйиб юрган Г. Буторин қаллобни таниб қолмаганида ҳали ким билади дейсиз, унинг домига яна неча киши илинарди. Бировларнинг пешона тери билан топган пулини қинғир йўл билан ўзлаштириб юрган муттаҳам одил суд ҳукми билан жазоланди. Лекин, кишини ҳайрон қолдирадиган нарса шуки ким нима деса ишониб, алдоқчи фирибгарлар қармоғига илиниб, бор-будидан ажралиб қолаётган содда кишилар ўзлари кўра-била туриб, жиноятга кенг йўл очиб бераётганликларини улар наҳотки тушунмасалар?!

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲАЙВОНЛАРНИНГ ҚАСАЛЛИКЛАРИГА ҚАРШИ ҚУРАШ СТАНЦИЯСИ

барча ҳайвонлар, паррандалар, асаларилар нинг эгаларига СССР Ветеринария низомининг талаблари ва юқоридаги жониворларни асраш қоидаларига мувофиқ равишда

ҲАР КУНИ 30 ИЮНГАЧА

уй ҳайвонлари, итларни турар жойингиздаги ветеринария шифохоналарига олиб боришингиз, паррандалар ва асаларилар учун эса юқумлик касалликларга қарши ветеринария ишлови берилганлигини қайд қилиш учун буюртма беришлари шартлигини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

ВЕТЕРИНАРИЯ ШИФОХОНАЛАРИНИНГ МАНЗИЛЛАРИ:

ФРУНЗЕ РАЙОНИ — «Таштекстильмаш» кўчаси, 20-уй (7, 24, 28-трамвайларнинг «Жамбул кўчаси» бекати). Телефон 53-61-33.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ — Луначарский узун кўчаси, 320-уй (1, 16-автобусларнинг «Троицк муюлиши» бекати). Телефон 64-13-10.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — Навоий кўчаси, Гранатний тор кўчаси, 4-уй (Метронинг «Чорсу» бекати). Телефон 42-35-46.

ЛЕНИН районн — 2-Ипподром тор кўчаси, 14-уй (5, 26-трамвайлар; 22-автобуснинг «Рисовий бозори» бекати). Телефон 93-09-74.

КИРОВ районн — Обсерватория кўчаси, 27-уй (2, 22, 23, 28, 16-трамвайларнинг «Қозоғистон» кинотеатри» бекати). Телефон 33-35-13.

ЧИЛОНЗОР районн — Мамарасул Бобоев кўчаси, 62-уй (16-троллейбуснинг «Интернат» бекати). Телефон 77-19-73.

СИРҒАЛИ районн — Райҳон кўчаси, 1-тор кўча (66, 177-автобусларнинг «Райҳон кўчаси» бекати). Телефон 58-70-53.

ҲАМЗА районн — Заркент кўчаси, 20-уй (5, 26-трамвайлар; 22-автобуснинг «Зеленная кўчаси» бекати). Телефон 91-47-14.

СОБИР РАҲИМОВ районн — Форобий кўчаси, 29-уй (38, 65, 76-автобусларнинг «Октябрь бозори» бекати). Телефон 44-34-53.

АКМАЛ ИКРОМОВ районн — А. Тожиев кўчаси, 4-тор кўча, 11-уй (20,87-автобусларнинг «2512-автобаза» бекати). Телефон 47-06-30.

БЕКТЕМИР районн — Қамтар Отабоев кўчаси, 2-уй.

Янги сотиб олинган ҳайвонларни беш кунлик мухлат ичида шифохоналарда қайд қилдириб қўйиш лозим.

Ветеринария шифохонасига биринчи маротаба мурожаат қилаётган фуқаролар шахсиятини ва турар жойини тасдиқловчи ҳужжатларини кўрсатадилар.

Ветеринария ишловидан ўтмаган итлар ўта юқумли ҳайвонлар касалликларини тарқатувчи манба сифатида олиб кетилиши мумкин.

Дайди итлар ва хўжаликка кераги бўлмаган ит ва мушукларни тутиб олиб кетиш масалалари бўйича 47-28-76, 47-28-77 телефонлари орқали махсус отрядга мурожаат қилинсин.

Ҳайвонлар ва паррандаларни шаҳар ташқарисига олиб чиқиш, шунингдек сотиш-сотиб олиш учун тегишли ветеринария ҳужжатлари мавжуд бўлган тақдирда Биринчи май бозорида рухсатнома берилади.

Уйда мол сўйиш ҳамда белгиланмаган жойларда чорвачилик, паррандачилик, асаларичилик маҳсулотларини сотиш ман этилади.

Ҳайвонлар, паррандаларни сақлаш, сотиш, шунингдек чорвачилик маҳсулотларини сотиш қоидаларини бузган шахслар белгиланган тартибда жавобгарликка тортиладилар.

Тошкент шаҳар ҳайвонлар касалликларига қарши кураш ветеринария станцияси: Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 22-уй. Телефон 53-51-12.

«АЛГОРИТМ» ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН-ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИ ЗАВОДИ

қуйидаги ишларни бажариш учун

АҲОЛИДАН

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— радиоэлектроникада ишлатиладиган «плата»ларни йиғиш, созлаш ва текшириб бериш;

— саноқли — программали ускуналар ёрдамида лойиҳалаш, қолиплар тайёрлаш ва қолип шаклини ишлаб бериш;

— пластмассалардан қўшимча буюмлар тайёрлаб бериш;

— автомат дастгоҳлар ёрдамида металл буюмлар тайёрлаб бериш;

— қирқувчи асбоблар ва уларга ёрдамчи ускуналар тайёрлаб бериш.

Буюртмалар завод маҳсулоти ёки буюртмачининг маҳсулотидан тайёрлаб берилади ва ҳаражатлар амалдаги нарҳлар асосида ҳисобланади.

ЗАВОД БУНДАН ТАШҚАРИ

ҲАММА ХОҲЛОВЧИЛАРГА

қуйидаги хусусий электрон — ҳисоблаш машиналарини (ЭҲМ)

СОТИШИ МУМКИН:

— **хусусий ЭҲМ «АГАТ — 9»** (нархи 5000 сўмдан 9525 сўмгача, машина хотираси 128 кб — 640 кб) ва ҳусусий ЭҲМ «Согдиана» (626 — 775 сўмдан);

— **хусусий ЭҲМ «Агат — 9»дан иборат бўлган, бирбирига уланган ҳисоблаш машиналар тўплами;**

— **13 дона ХУСУСИЙ ЭҲМдан ташкил топган «ТОШКЕНТ» ҳисоблаш техникаси ўқув комплекси** (нархи 53.500 сўм).

Шунингдек ЭҲМ (СМ — 1420, ЕС — 1035, ЕС — 1061, ПЭВМ ДВК — 2М, ИСКРА — 226, АГАТ — 9)-**дан фойдаланиш учун машина вақтлари ихтиёрингизга берилиши мумкин.**

Маълумотлар учун манзилгоҳимиз: 700208, Тошкент шаҳри, Ислом Усмонов кўчаси, 6-тор кўча, 71-уй. Телефонларимиз: 74-64-35, 74-76-12, 74-84-37, (Шанба ва якшанба кунидан ташқари соат 8.30 дан 17.30 гача қўнғироқ қилишингиз мумкин).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ «СПЕЦТРАНС» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИГА

Тошкент шаҳри ҳудудини тозалаш ва суғориш бўйича район автокорхоналарида ишлаш учун барча тоифадаги ҳайдовчилар ва юкчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли.

Ҳеч қандай касбга эга бўлмаганлар район ДОСААФларига ҳайдовчилар тайёрлаш курсларига юбориладилар.

ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

«СПЕЦТРАНС» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ — Тошкент шаҳри, 132-алоқа бўлими, «Октябрь» саноат минтақаси. Телефон 47-05-94.

ЛЕНИН РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 94-алоқа бўлими, Куйбишев узун кўчаси, 554/2-уй. Телефон 91-34-00.

КУЙБИШЕВ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 148-алоқа бўлими, Қурбонов кўчаси, 10-уй. Телефон 65-34-59.

ҲАМЗА РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 146-алоқа бўлими, Зебо Шамсуддинова кўчаси, 42-уй. Телефон 90-66-39.

КИРОВ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 57-алоқа бўлими, Турғунбоев кўчаси, 97-уй. Телефон 48-38-69.

ОКТЯБРЬ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 42-алоқа бўлими, Қизил ғунча кўчаси, 5-уй. Телефон 42-95-33.

ФРУНЗЕ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Б. Хмельницкий кўчаси, 60-уй. Телефон 55-24-07.

СИРҒАЛИ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 102-алоқа бўлими, Йўлдош даҳаси, 12-мавзе.

С. РАҲИМОВ РАЙОН АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ — Тошкент шаҳри, 34-алоқа бўлими, Қорасарой кўчаси, 326-уй. Телефон 48-51-70 ва район аҳолини ишга жойлаштириш марказлари.

ОДАМЛАРУ ОДАМЛАР, БОҒДА БИТГАН БОДОМЛАР, ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР

Ўзбекистон комсомоли марказий қўмитасининг «ЁШЛАР УЙИ»

Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси

«МУШТУМ» журнали

Ўзбекистон маданият жамғармаси

ҲАМКОРЛИКДА

ажойиб сўз устаси ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ хотирасига бағишлаб

РЕСПУБЛИКА ЁШ ҚИЗИҚЧИЛАРИНИНГ АНЪАНАВИЙ «ҚИЗИҚЧИ-91» КЎРИГИНИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИҒИ САРОЙИДА

20, 21, 22 МАЙ КУНЛАРИ ЎТКАЗАДИЛАР

Кўрик конкурсимизда сиз ўзингизга ичакузди латифаларию ҳангомалари билан қатнашган тили бурро, ўзи зукко ёш қизиқчиларни кашф этасиз ва шу билан бирга **«КАМОЛОТ», «НАФОСАТ»** ҳамда **БОТИР ЗОКИРОВ номидаги ёш эстрада хонандалари конкурслари ғолиб ва совриндорлари ўзларининг дилрабо қўшиқ ва рақслари билан сизни сирли санъат оламига чорлайдилар.**

ЧИПТАЛАР САРОЙ КАССАЛАРИДА СОАТ 11.00 ДАН БОШЛАБ СОТИЛМОҚДА.

Телефонлар: 45-92-13, 41-45-20.

«Юбилей» Марказий спорт саройида

5—9 июнь кунлари

«САВОБ» хайрия фирмасининг «ХИСЛАТ» соғломлаштириш маркази Ўзбекистон етакчи руҳий муолажакори, экстрасенс

АБДУРАФИҚ ҒОФУРОВнинг

ЭРОН ва ТУРКИЯ мамлакатлари бўйлаб сафари олдидан

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

Биринчи сеанслардан сўнг (март ойида бўлиб ўтган), марказга йўлланган кўп сонли мактуб ва қўнғироқларда кишилар ўзларининг барча хасталикларидан фориғ бўлганликларини баён этиб, муолажа сеансларини яна такрорлашни сўраганлар.

Эслатиб ўтамиз. А. Ғофуров барча касалликларни: муттасил бош оғриқлари, уйқусизликни, ҳафақон, бронхит, астма, қандли диабет, остеохондроз, полиартрит, артрит, юрак хасталиклари, ўпка, буйрак, жигар, ўт пуфаги, ошқозон-ичак, тери касалликларини даволайди. Умуртқа поғонаси, қўл ва оёқ суяклари жароҳатлангандаги оғриқларини йўқотади. Семизлик ва ориқлик, жинсий заифлик ва бепуштлик каби дардлардан халос бўлишга ёрдам беради.

А. Ғофуров сеансларда қатнашиш имкониятига эга бўлмаган беморларнинг фотосуратлари орқали ҳам ўз таъсирини ўтказишдек ноёб қобилиятга эга.

Соғломланиш жараёнида муолажакор, шифо истовчиларни руҳан ўзга сайёраларга юборади.

СЕАНСЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 12, 15 ВА 17.00 ДА БОШЛАНАДИ.

Чипталар спорт саройи кассаларида ва ваколатли тарқатувчилар томонидан сотилмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53, 77-56-10.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Канализация қувури ётқизилиши билан боғлиқ ҳолда Али-Қушчи кўчаси бўйлаб автобус ҳаракати беркилиши муносабати билан

25 ИЮНГАЧА

20-автобус ҳаракати ва 37-маршрутли такси ҳаракати

ҚУЙИДАГИЧА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ:

— 20-автобус ҳаракати Али-Қушчи кўчасидан бошлаб бир йўналишда Ғаниев, Дилноз, Уйғур, Назарбек кўчалари бўйлаб ва у ёғига мавжуд бекатларда тўхтаб ўтиш билан ўз йўналишида ташкил этилади;

— 37-маршрутли такси ҳаракати Саккокий кўчаси бўйлаб ҳар иккала йўналишда Маҳмуд Қошғарий кўчасигача ташкил этилади ва ҳудди шу тарзда орқага қайтилади.

Гречушкин кўчаси бўйлаб канализация қувури ётқизилиши ва автотранспорт ҳаракати беркилиши муносабати билан

22-автобус ҳаракати вақтинча 1 майдан 15 июлгача

Бехтерев кўчасидан бошлаб бир йўналишда 8 Март, Октябрь, Червяков кўчалари бўйлаб ташкил этилади ва у ёғига ўз йўналишида давом этади.

Маълумотлар олиш учун телефон 34-82-87.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ БАРЧА ТУРДАГИ ШАҲАР ТРАНСПОРТИ ИШИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ БОШҚАРМАСИ.

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА 18 МАЙДА ОММАВИЙ ХАЛҚ САЙЛИ ЎТКАЗИЛАДИ

САЙИЛДА:

17.00 да Ўзбекистон радиосининг «ОҚШОМ ТЎЛҚИНЛАРИ» ижодий ходимлари билан учрашув ўтказилади.

Бу учрашувда эшиттиришнинг ижодий ходимлари: **Э. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Б. УСМОНОВ, А. БУЗРУКОВ, У. ЙЎЛДОШЕВ;**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фалсафа ва ҳуқуқ институти директори А. САИДОВ, Ўзбекистон радиосининг халқаро шарҳловчиси М. РИХСИЕВ;

САНЪАТКОРЛАРДАН:

Жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист ФАХРИДДИН УМАРОВ, О. ОДИЛОВ, О. НАЗАРОВА, А. КАРИМОВ, дуторчи қизлар ансамблидан Х. ЭСОНОВА ва САНОБАР КАРИМОВАлар иштирок этадилар.

Соат 11.00 дан то оқшомга қадар шаҳримизнинг энг яхши ансамбллари ижросидаги концертлар, оммавий қизиқарли ўйинлар, чархпалагу арғимчоқлар, қайиқ станцияси ва болалар темир йўли сизнинг хизматингизда бўлади.

МИЛЛИЙ ТАОМЛАР, «ХУМОР» ЧОЙХОНАСИ СИЗГА МУНТАЗИР.

САЙЛИМИЗГА МАРҲАБО, АЗИЗЛАР!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Ҳадра майдони)

САҲНАДА-МОСКВАЛИКЛАР

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ ТОМОШАЛАР

16, 17/Vда соат 18.30 да

13/Vда соат 15.00, 18.00 да

19/V да соат 12.00, 15.00, 18.00 да

БОШЛАНАДИ

Касса соат 9 дан 19.00 гача ишлайди.

Олдиндан чипта сотиш ташкил қилинган.

ЧИПТАЛАР НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИЛАДИ.

Цирк фойесида шошилинч сураткашлик салони ишлайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04, 44-35-84.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/Vда **Пиковая дама**, 21/Vда **Риголетто**, 22/Vда **Оққуш кўли**, 23/Vда **Алишер Навоий**.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/V да **Искандар** (премьера) 17/V да **Қопқоқ** (премьера) 18/Vда **Фармонбиби аразлади**, 19/Vда **Отасининг қизи**.

РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 18/Vда **Букри тойчоқ**, 19/Vда **Учар ковуш**.

Тошкент шаҳар С. Раҳимов районидаги 134-ўрта мактаб томонидан **Зикирова Маҳмуда Ортиқхўжаевна** номига берилган 140626 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТАШКИЛОТ

ЯНГИ «ЗИЛ — 130» АВТОМОБИЛИНИ

«ВОЛГА», «ЖИГУЛИ» ёки «РАФ» автомобилига АЛМАШТИРАДИ

Маълумотлар олиш учун телефон: 44-19-76.

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика олий билимгоҳи жамоаси немис тили фонетикаси кафедрасининг ўқитувчиси М. М. Каримовага онаси

Зоҳида МУСАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар прокуратура органлари жамоаси шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси, коллегия аъзоси Р. А. Камоловага онаси

Зоҳида КАМОЛИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

85.207 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.

Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 11.10.